

22. OLDAL

Színházat nyitottak a nappalijukban

5. OLDAL

Ott a pont!

Mikromobilitási szigetek a kerületben

6. OLDAL

Terézváros készen áll

A második hullám kapujában

Önkormányzati fogadóórák

Tisztségviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 SOPRONI TAMÁS polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7967-es számon
 DR. KERÉK-BELEZNAY ZSUZSANNA alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 <i>Női és családügyi fogadóóra/tanácsadás:</i> Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00 Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Győrffy Máté alpolgármester képviselő (9. evk.)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00 Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk.)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00 Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-as számon
 dr. Mogorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

EVK.	NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
1.	 Heltai László	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Csütörtök 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-ös számon
2.	 Németh Helga Anna	Polgármesteri Hivatal Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
3.	 Szilágyi Erika	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Minden hónap utolsó kedd 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-70) 705-5568-as számon
4.	 Kecskés Balázs	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00 Telefon: (06-30) 768-5099
6.	 Szász Károly	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00 Telefon: (06-70) 476-3783
7.	 Sajószegi Péter	Polgármesteri Hivatal (recepción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00–17.00 Telefon: (06-70) 476-3792
8.	 Bálint György	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 314-5888-as számon
10.	 Gaár Iván Zsolt	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00 Telefon: (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 956-0506-os számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 476-3806-os számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 206-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórárt tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a +36 30 709 11-02-es telefonszámon vagy a drohlahajos@d kp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	--

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.
Vezető: Szőke Zoltán, 06/1 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac
Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06/1 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ
dr. Kopácsy Judit
1068 Budapest, Király utca 82., 06/1 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat
Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 06/1 321 2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18. Tel.: 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat
Vezető: Scholczné Havas Palma
1061 Budapest, Király utca 31., 06/1 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer
0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81-83., 06/1 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala Hatósági Osztály és hivatalvezetés

1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
Telefon: 473-2714, 473-2718
Ügyfélfogadási idő: hétfő 13.30–18.00,
szerda 8.00–16.30, péntek 8.00–11.30

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest Andrássy út 55.
1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás:
Hétfő 8–18, **k-cs:** 8–16, **szerda:** 11–19, **péntek:** 8–14

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,
342-0907, 342-0908, 342-0909.
Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00,
szerda 8.00–16.30, péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., **Telefon:** 351 8939
Hétfő: 08:00–18:00, **Kedd:** 08:00–16:00
Szerda: 08:00–16:30, **Csütörtök:** 08:00–16:00
Péntek: 08:00–13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Sajószegi Péter,
Szilágyi Erika, Grekovic Borbála,
Hegyi András, Komjáthy Anna, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Gaár Iván, Lindmayer Viktor, Kovács Aranka,
Matolcsi Györgyné, Molnár Gergely

Tulajdonosi bizottság

Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Kecskés Balázs, Sajószegi Péter,
Fülöp Gergely, Nyíri Gábor, Tóth Viktor, Tőreki Milán

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Sajószegi Péter, Simonffy Márta, Szász Károly,
Csontos Gyöngyi, Matokanovic Lidia,
Szabó Krisztina Diána, Varga Máté

Belevágunk?

Valami régít megváltoztatni vagy valami teljesen újba fogni hasonló bátorságot igényel. Vagányok tablója és vagányságok katalógusa lett ez a lapszám, az egy oldalpárra jutó váltások száma azt jelzi, hogy itt, Terézvárosban vonzzák, inspirálják egymást a vállalkozó szellemek, vagy egyszerűen csak van valami a levegőben, a falakban, a padlásokon, a pincékben. Ha megfejtjük hőseink bátorságának titkát vagy legalább megismerjük a mozgatórugóját, talán szívesen nyomon követjük majd vállalkozásaik sikerét, sőt, mi magunk is a részeseivé, haszonélvezőivé válhatunk.

Miután nosztalgizáltunk Piaffal, lemegyünk az Edithbe. Itt jegyezném meg, hogy most, a lapszám szerkesztése közben derült ki, hogy a Nagymező utcai bár a Bermuda-háromszöghöz hasonló módon működött: nincsenek fellelhető fotók működésének harminc évéből, hiába mulatott a klubban a fél város, minden odabent (a falak között és a fejekben) maradt. Talán nem is érdemes emlékeket kergetni, ideje új élményeket szerezni a (változatlanul) vörös falak között!

A vagányság szócikk mellett a képes enciklopédiában nyugodtan szerepelhetne Lilla és András fotója is, akik ugyanolyan könnyedséggel varázsolják át estéről estére a lakásukat teátrummá, mint amilyen lazasággal kiütötték lichthófnak falait, hogy téli-kertet építsenek az Izabella utcai világítódudvarba. Gabi és Tünde a piacról és a kocsmapultból, Bede Anna a katedra mögül mert lépni – ma már mindnyájan ízes és sikeres vállalkozásokat visznek.

Szóval merjünk váltani és hagyjunk változtatni. Megbánni leginkább azokat a dolgokat szoktuk, amiket nem tettünk vagy nem hagyunk megtenni.

KERTÉSZ ANNA

Piaf volt, Edith lett

Legendás vendégek, elképesztő történetek és a folytatás

- 4 Királyi finomhangolás
- 5 Pont ide a rollert!
- 6 Terézváros készen áll
- 7 Bizonytalanság és optimizmus
- 8 Szélesre tárt ajtók a nők előtt
- 8 Búcsú Farkas Imrénétől, Irénkétől
- 9 Jobbulást mindannyiunknak!
- 10 Menteni a menthetőt
- 12 Ami nincs rajta a címkéken
- 14 Komposzt a lakásban
- 15 Forgass nálunk!
- 16 Itt nem zavar be semmi
- 17 Készenlétben
- 18 Volt egyszer egy Piaf
- 20 Túl a feslettségen – interjú DJ Infragandhival
- 21 Ajánló
- 22 Hívtak még embereket
- 23 Légrádi Gergely: Az első lépés
- 24 Kis bolygó a piacon
- 25 A Hiltonból a Hunyadi
26. Rejtvény
27. Apróhirdetés/mozaik
28. Nagyvilág – Színes hírek

PIAf

18.

Mentik a fasorokat
A Benczúr utca és az Andrassy út fái is gondos ápolásra szorulnak

12.

A szörp forrása
A Hunyadin is áruló Bogyóka manufaktúrában jártunk

24.

Vegyünk, főzzünk pritamint!
Bede Anna gasztrobloggerrel

TERÉZVÁROS KÖZÉLETI, KULTURÁLIS ÉS ÉLETMÓDMAGAZIN

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata

FELELŐS SZERKESZTŐ: Kertész Anna

A LAP MUNKATÁRSAI: Dobi Ágnes, Gajdács Emese

TÖRDELÉS: Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft.

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3.

E-MAIL: sajto@terezvaros.hu

NYOMDA: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Lajosmizse

FELELŐS VEZETŐ: Papp Tibor ügyvezető igazgató **TERJESZTÉS:** Magyar Posta Zrt.

A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:

Telefon: 06 1/342-0905,

2451-es mellék

E-mail: sajto@terezvaros.hu

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Királyi finomhangolás

Augusztusban újabb forgalomcsillapítási projektek indultak Budapesten, ezek között szerepelt a Király utca környékének átalakítása is. A tesztidőszak tapasztalatai beépülnek majd a hosszabb távú átalakítás terveibe. A cél egy élhetőbb – egészségesebb, biztonságosabb, nyugalmasabb – főváros megteremtése.

Balogh Samu fővárosi kabinetfőnök és Győrffy Máté alpolgármester is részt vett a Szilágyi Erika önkormányzati képviselő által moderált lakossági fórumon

Közel egy hónapja, augusztus 10-én indult a főváros, Erzsébetváros és Terézváros közös forgalomcsillapítási projektje a Király utca környékén, a Budapest több helyszínén futó hasonló akciókkal párhuzamosan. Mostanra érezhetően csökkent az autóforgalom a környéken, de a projektet indultok kísérik egyes utcák lakói részéről. Terézváros és a főváros érintett döntéshozói nyitottak a „finomhangolásra”, ugyanakkor a lakók türelmét is kéri, hogy „kifuthassa” magát a mintaprojekt, amely októberben ér véget.

A BKK és a Budapest Közút Zrt. az érintett önkormányzatok javaslatai alapján egy hónapja alakította át a Király utca környékének forgalmát: számos utca menetiránya megfordult, bizonyos szakaszokat lezártak az autóforgalom elől. A körzet önkormányzati képviselője, Szilágyi Erika már a program indulása előtt felvette a kapcsolatot a lakókkal, egyes társasházakkal, amelyekkel azóta napi szintű levelezésben van. „Érkezett pozitív vélemény is, de ilyenkor természetesen inkább az jelez, akinek problémája van. A legtöbb panasz a Káldy Gyula utcai társasházakból jött” – mondta el Szilágyi Erika, aki az egyeztetési folyamat során beszélgetett az érintettekkel, szervezett körzetbejárást és három fórumot is. Az augusz-

tus végi Káldy Gyula utcain több mint száz család által meghatalmazott közös képviselő és az őket meghallgató önkormányzati, valamint fővárosi döntéshozók – köztük Balogh Samu főpolgármesteri kabinetvezető és Győrffy Máté, a kerület városfejlesztésért felelős alpolgármestere –, illetve szakemberek körülbelül azonos számban jelentek meg, ami azt is jelzi: a döntéshozók számára fontos a helyiek véleménye, igényeiket, kéréseiket figyelembe kívánják venni.

A fórumon megjelent lakosok és közös képviselők elmondták, hogy az augusztus eleji forgalmirend-változás miatt az eddigi problémák (az áruszállítók, taxik szabálytalan parkolása, a locsolókocsik araszolása stb.) felerősödtek, és az autóval közlekedő utcabeliek számára szinte lehetetlenné vált a városrész elhagyása. Azt szeretnék, ha újra az Andrássy út felé lehetne kihajtani az utcából, és nem kellene hosszasan körözniük a Király utca környékén, mire kijutnak a városrészből.

Győrffy Máté alpolgármester a panaszok meghallgatása után elmondta, hogy pár hét után még nem lehet következtetéseket levonni a forgalomcsillapítási projekt hatékonyságáról, azért is tart három hónapon át a próba, hogy a forgalomszámlálással kísért változtatás „kifussa magát”, látni

lehesse, hogy a közlekedési szokások hogyan idomulnak az új helyzethez. A lényeg, hogy kocsival „ne érje meg” bejönni a városrészbe azoknak, akik nem itt élnek, ne használják a belső utcákat egérútként az autósok. A három hónapos projekt végén a főváros szakemberei összegzik a tapasztalatokat, a mérések eredményeit, és azok tükrében hoznak döntéseket a további, forgalmat érintő intézkedésekről.

Mindaz nem jelenti azt, hogy ne lehetne menet közben is „finomhangolni”. A Káldy Gyula utca forgalmi irányát azért fordították meg a projekt kapcsán, hogy az egyéb változtatások következményeképpen ne zúduljon nagyobb átmenő forgalom az utcára, de ha a lakók vállalják ezt, úgy vissza lehet állítani az eredeti irányt.

Balogh Samu kabinetfőnök, várostervező szakember az alpolgármesterhez csatlakozva hangsúlyozta, hogy a forgalomcsillapítás nem valósulhat meg egyik napról a másikra, de az V. kerület példája azt mutatja, hogy a városlakóknak megéri vállalni a kezdeti kellemetlenségeket. Hosszú távon sokkal élhetőbbé válhat egy-egy városrész a hurok alakú belső úthálózzal.

A kabinetfőnök a találkozó eredményét tolmácsolta a két érintett cégnek, a BKK-nak, valamint a Budapest Közút Zrt.-nek, és ígéret született a Káldy Gyula utca menetirányának visszafordítására. Ennek következményeképpen máshol fordul meg a Király utca is, amelynek elejére csak engedéllyel lehet behajtani. Ezzel az intézkedéssel és utcabútorok kihelyezésével valóban csökkentett forgalmú lesz az a szakasz.

Októberig zajlik a tesztidőszak, ezalatt az önkormányzatok várják a lakók visszajelzéseit, hogy azokat a szakemberek méréseivel együtt beépítsék a hosszú távú forgalomszabályozási tervekbe.

Ami már biztos: marad a nagykörúti bringasáv, ami a forgalomszámlálási adatok alapján beváltotta a hozzáfűzött reményeket, hiszen Budapest legforgalmasabb kerékpárútja lett. Kompromisszumos megoldásként a nagyobb autóforgalmú Petőfi híd és a Blaha Lujza tér közötti szakaszon a parkoló autók helyét foglalja majd el a bringasáv, a Jászai Mari térig viszont megtartják a szélső sávot a kerékpárosok a Podmaniczky utca és Nyugati tér közötti szakasz kivételével.

Pont ide a rollert!

Sokféle közlekedési problémára egyszerre jelenthetnek megoldást azok a mikromobilitási pontok, amelyek Budapesten először Belső-Terézvárosban jönnek létre összefüggő hálózatként, a főváros és a kerület közös megvalósításában. Bringát, motort és elektromos rollert egyaránt lerakhatunk majd ezeken a helyeken, amelyek részben olyan sarkokon létesülnek, amelyek eddig szabálytalanul parkoló autók zavarták a belátást.

A BKK, a főváros és a Terézváros közös projektjének keretében pár héten belül 86 olyan mobilitási pont jön létre Belső-Terézvárosban, a Nagykörút mentén, amelyen kisebb járműveket helyezhetünk el. „A mikromobilitási pontok lehetőséget biztosítanak majd minden biciklisnek, rolleresnek, e-rolleresnek, robogósnak, hogy az úti céljához a legközelebb parkolhasson” – mondja el Soproni Tamás polgármester. Nem kell fákhöz és kapukhoz láncolni a bicikliket, illetve végre a kölcsönözhető elektromos rollerek és kerékpárok is kultúráltnak lesznek letehetőek.

A mikromobilitási pontokat meglévő kerékpártámaszok és szabálytalan parkolóhelyek helyén valósítja majd meg a projektben partnerként együttműködő BKK, illetve Terézváros. „Sok mobilitási pontot utcasarkokon telepítünk, aminek több előnye is van: mivel alacsonyabb, a belátást nem rontják,

viszont az utcasarkon szabálytalanul parkoló autók nem tudnak odaállni” – hangsúlyozza a polgármester.

A tervek szerint a mobilitási pontokon lesz a kölcsönözhető elektromos rollerek kötelező lerakata, amelynek használatáért a cégek díjat kötelesek fizetni. Mindez egyszer és mindenkorra megoldhatja az elektromos rollerek területhasználatának kérdését.

A főváros a saját kezelésű területein 48, Terézváros önkormányzata pedig 38 ponton 410 kerékpártámaszt helyez el, a költségeket arányosan osztják el. Terézváros számára a saját kezelésű mikromobilitási pontok tervezése és kialakítása bruttó 16 millió forintba kerül azon előterjesztés szerint, amelyet Győrffy Máté városfejlesztésért felelős alpolgármester nyújtott be a testület elé, és amelyről a szeptember 9-i ülésen hoznak végső döntést.

K.A.

Budapesten öt hasonló mobilitási pont már van, mindegyik a XI. kerületben, de ezek túlságosan elszórtan helyezkednek el. Soproni Tamás szerint, „mivel Belső-Terézváros kiemelt szolgáltatási terület – rengeteg a kávézó, a fodrász, a mesterember –, különösen alkalmas arra, hogy itt próbáljuk ki először Budapesten a mobilitási pontokat a gyakorlatban”.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/KEPESZERKESZTŐSEG

Budapest a tiéd is! Élj vele!

Ismerd meg a várost olyanok, amilyen lehetne, és szölj bele Budapest jövőjébe az enbudapestem.hu/elhetovaras oldalon!

Számít a élményed!

enbudapestem.hu/elhetovaras

HIRDETÉS

Terézváros készen áll

A koronavírus-járvány a nyár végével ismét felerősödött. A szakemberek szerint ősszel számíthatunk a fertőzések második hullámára, ám ez már nem éri váratlanul Terézvárost. Az önkormányzat és az intézmények felkészültek a Covid újabb támadására.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/KEPESZERKESZTŐSEG

„Büszkék lehetünk arra, ahogyan a kerület vizsgázott az első hullám során. Nemcsak az intézmények – különösen az idősekkel foglalkozó Tegosz –, de a terézvárosi lakosok is. Mindannyian fegyelmezetten követték a járványügyi előírásokat, sokan közülük pedig önkéntesnek is jelentkeztek, hogy segítsenek az arra rászorulóknak. A költségvetést megtépták ugyan a kieső adóbevételek és a kormány megszorításai, de az emberélet az első, így a járvány kezeléséhez szükséges források egészen biztosan rendelkezésre fognak állni” – nyugtat meg mindenkit Soproni Tamás polgármester a pandémia második hullámára készülve.

„Tavasszal az egész országot váratlanul érte a koronavírus megjelenése, nagyon sok mindent menet közben kellett kitalálni. A terézvárosi operatív törzsben sok különböző szakember jött össze, akik megfelelő megoldásokat tudtak javasolni, ha már a kormány részéről az önkormányzatok nem kaptak világos útmutatást” – idézte fel Miyazaki Jun humán ügyekért felelős alpolgármester.

A tavaszi intézkedésekből bizonyos elemek továbbra is hatályban maradtak: például az önkormányzat ügyfélszolgálatán fokozott óvatossággal járnak el. A hivatal földszintjén új ügyfélszolgálati pontot hoztak létre, emellett rendszeresek a fertőtlenítő takarítások. Ezzel együtt a lakossági ügyintézés járhat kényelmetlenséggel az előzetes bejelentkezés vagy a hosszabb sorok miatt, ebben mindenki megértésére szükség van, hiszen így védhetik meg a terézvárosiakat és a munkatársakat.

Miyazaki Jun emlékeztetett arra, hogy a nyár hozott lazításokat is, elindultak például a Hunyadi téri nyári programok. Ugyanakkor a fertőzési statisztikáktól függően lehet, hogy az előttünk álló események egy részét le kell mondani. Az már viszont biztos, hogy a Terézvárosi Búcsú az idén elmarad. Egy esetleges második hullám bekövetkezése esetén a tavaszi intézkedésekre lehet ismét számítani.”

A Tegosz munkatársai felkészülnek arra, ha megint nekik kell ellátniuk a kerületi szépkorúakat. Ismét változhat a Hunyadi téri vásárcsarnok rendje, lezárhatnak

bizonyos területeket – vázolta a lehtészes forgatókönyvet az alpolgármester.

Dr. Mogyorósi Sándor, a kerület jegyzője érdeklődésünkre azt a megnyugtató választ adta, hogy vannak még az önkormányzat készletén különféle védőfelszerelések (maszk, gumikesztyű) és fertőtlenítőszeresek, a további beszerzések szükségességéről pedig a kerület vezetése hoz döntést.

„Készülünk arra is, ha ismét az állam helyett kell támogatnunk a munkájukat a Covid miatt elvesztő dolgozókat vagy épp a távoktatásba kényszerülő diákoknak kell laptopokat biztosítani. Figyeljük az országos és a budapesti esetszámokat, valamint a kormányzati intézkedéseket, és ennek alapján hozunk majd döntést az esetleges szigorításokról. Számunkra az elsődleges a terézvárosi polgárok biztonsága” – szögezte le Miyazaki Jun alpolgármester, hozzátéve, hogy a terézvárosi intézmények az ősze készülve saját hatáskörben is elkezdtek készleteket gyűjteni. Ehhez megvannak a saját forrásaink: az idei évi költségvetésben még a járványt megelőzően is abból indultak ki a döntéshozók,

hogy többet kell áldozni a szociális és az egészségügyi szférára, vagy épp az óvodákra, bölcsődékre. Bár a kormány kivéztette az önkormányzatokat a koronavírus ürügyén, Terézvárosnak van elegendő pénzügyi tartaléka a második hullám kezelésére.

„Sajnos az első hullámban is jellemző volt, hogy a kormányzat, valamint annak szervei nem kommunikáltak az önkormányzatokkal. Lényegében mi is az operatív törzs napi sajtótájékoztatóiból tájékozódhattunk az aktuális helyzetről. A kormányzat magára hagyta a településeket. Nemhogy a lakosságot, de az egészségügyet sem látta el elegendő védőfelszereléssel – holt ez utóbbi törvényi kötelessége lett volna. Nem számítok arra, hogy javulni fog ez az együttműködés, az állam még egy ilyen összefogást igénylő helyzetben is inkább az önkormányzatok ellehetlenítésére koncentrált. De én még így is bízom abban, hogy a terézvárosiakkal együttműködve sikerül átvészelnünk a második hullámot – mondta bizakodóan Miyazaki Jun.

„Tavasszal jelesre vizsgáztak a hatodik kerületi önkéntesek, akik közül jelenleg is van egy 30-40 fős »kemény mag«, amely nagyon aktív volt a járvány alatt és azóta is” – mondta el a munkájukat koordináló képviselő, Németh Helga Anna. – Nagyon lelkesek, biztos, hogy a továbbiakban is számíthatunk rájuk. Éppen ezért azt gondolom, ha az a szomorú helyzet állna elő, hogy egyik napról a másikra ismét a segítségükre lenne szükségünk, készségesen állnának rendelkezésre. Az első hullámban több mint 250 önkéntes jelentkezett a kerületben, őket nyár végén egy köszönőpartin látta vendégül az önkormányzat.”

Egy világjárvány idején a legnagyobb figyelem az egészségügyre összpontosul: a Terézváro-

si Egészségügyi Szolgálat (TESZ) a Covid-19 kapcsán eddig is példásan gyorsan reagált az új helyzetekre, és lehetőségeikhez képest igyekeznek most is a legjobb módszereket alkalmazva biztosítani a megfelelő betegellátást. Néhány hete a legmodernebb hőkamerás rendszerrel szűrrik az intézménybe érkezőket. A Csengery utcai épület bejáratánál a koronavírus-járvány kitörése óta szigorú betegirányító rendszer működött. Már a földszinti aulában kikérdezték és megmérték az érkezők hőmérsékletét annak érdekében, hogy koronavírusos beteg ne fertőzhessen meg az egészségügyi intézményben tartózkodó pácienseket, illetve az ott dolgozókat. A közelmúltban felszerelt szerkezet naponta négy ember munkáját váltja ki, ugyanis egy hőkamera segítségével azonnal megméri a felvételre jelentkezők hőmérsékletét. Ha ez az érték lázra utal, a portára, illetve a betegirányítóhoz bekötött rendszer máris jelez, így a páciens biztonságosan, a többiekkel elkülönítve fogadhatják.

Mint azt dr. Czermann Imrétől, a TESZ igazgató főorvosától megtudtuk, a belépéskor a hőkamera segítségével kiszűrte a lázas betegek további ellátásáról állapotuktól függően döntenek. Vagy a háziorvoshoz irányítják, vagy telefonon látják el tanácsal, a legkritikább esetben pedig a bejárat melletti elkülönítőbe kísérik. Itt elvégezhetik a halasztást nem tűrő vizsgálatokat, de ide az egészségügyi személyzet természetesen csak tetőtől talpig védőruhában beöltözve léphet be.

„Az egészségügy csakis a lakosság együttműködésével lehet hatékony a járvány elleni küzdelemben, enélkül tehetetlenek vagyunk. Most még a maszkviselés, kézmosás, távolságtartás szabályainak szigorúbb betartása mellett van esély arra, hogy elkerüljük a fertőzéses esetszámok ugrásszerű, exponenciális emelkedését. Vigyázzunk magunkra és egymásra!” – javasolja a TESZ igazgató főorvosa.

GAJDÁCS EMESE

Bizonytalanság és optimizmus

Évtizedes tradíciók mellőzésével indult meg Terézváros legtöbb iskolájában a tanév. Ennek háttérében nem az iskolák újító kedve, hanem a koronavírus-járvány második hullámának fenyegető közelsége áll.

Az első osztályosok rendszerint nagy izgalommal várják, hogy végre beléphessenek iskoláikba, de a közel félévnyi részben kényszerű távollét, részben örömteli vakáció után az idén talán a felsőbb évfolyamokra járók a szokásosnál is lelkesebben fogadták a tanévkezdést jelző csengőszót.

A tanévnyitó mindenhol formabontó volt, a Vörösmarty Mihály Általános Iskolában minden osztály a saját termében, az osztálytanítókkal és az osztályfőnökökkel egy rövid videós műsort nézett meg, az igazgató pedig a hangosbemondón keresztül köszöntötte a diákokat. A kis elsőseket azonban hagyományaik szerint fogadták, a 8. osztályosok az iskolajelvény kitűzésével vörösmarty diákká avatták őket. A Terézvárosi Magyar–Angol, Magyar–Német Két Tannyelvű Általános Iskolában az elsősök kivételével, akik az intézmény aulájában személyesen vehettek részt az ünnepségen, a felsőbb évfolyamra járók szintén csak az iskolarádióon keresztül hallgathatták meg a rövid ünnepi műsort és az igazgató üdvözlő szavait. A Szinyei Merse Pál Gimnáziumban nem mondtak le az ünnepélyes tanévnyitóról, a védőtávolságokat betartva csoportokra bontva, négy turnusban rendezték meg az eseményt.

Terézvárosban 1712 általános iskolai diák, 1492 gimnazista, a Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskolában pedig 492 tanuló kezdte meg a tanévet. A kerületben 218 első cserélte le az óvodai játékeit tanszerekre. A Tóth Aladár Zeneiskolában a korábbi évekhez hasonlóan az idén is 800 körül alakult a zenei tanulmányait megkezdő növendékek száma.

Mint minden tanév, az idei is számos izgalmas és érdekes új-

donságot tartogat nemcsak a tanulóknak, de a tanároknak is. Talán nem meglepő, hogy szinte minden kerületi intézmény vezetője az új tanév legmarkánsabb változásának a felmenő rendszerben – az első és az ötödik osztályban – bevezetett Nemzeti alaptanterv módosítását tartja. „Az első és második évfolyamon nem lesz környezetismeret, néhány tárgy új elnevezést kapott, például az informatika helyett digitális kultúra lesz. Egy választható évfolyamon belép a kötelező tantárgyak sorába a dráma és színház” – emelt ki néhány elemet Martikán Beatrix, a Két Tannyelvű Iskola igazgatója.

A Pesti Barnabás Szakgimnázium és Szakközépiskola életét a 2020-as kerettanterv bevezetése és a szakképzési törvény tereli új utakra.

Minden terézvárosi általános és középiskola felkészült a koronavírus-járvány második hullámára, az Emberi Erőforrások Minisztériumának javaslatai alapján kidolgozta saját védekezési protokollját.

„Bár a tanév hagyományos módon indult, felkészülünk a digitális oktatásra is. Augusztus végén a kollégák belső továbbképzéseket tartottak egymásnak a tantermen kívüli oktatásról. Adományból beszereztünk laptopokat és asztali gépeket a tanároknak. Tovább folytatjuk a Microsoft Iskola Programot. Amíg nincs digitális oktatás, igyekszünk a szülőket és a tanulókat is felkészíteni az online oktatásra. Az első félévre nem tervezünk nagy tömeget mozgósító programokat és versenyeket. Minden erőnket az oktatásra fordítjuk, hogy felkészülten várjuk az esetleg bekövetkező rendkívüli helyzetet” – mondta el lapunknak Bódi Csilla, a Bajza utcai Általános Iskola igazgatója.

A Két Tannyelvű Iskola igazgatója arról számolt be, hogy járványügyi szabályokat alakítottak ki a szülők, a diákok és a pedagógusok részére. Iskolai dokumentumaikat az új szabályozással egészítették ki.

Ahol készült ilyen – például a Bajza Utcai Általános Iskolában –, ott a járványügyi kisokosait az intézmények eljuttatták a szülőknek, valamint a honlapjukon is elérhetővé tették.

A második hullámra készülve minden intézményben a megelőzésre, a fertőtlenítésre, a tájékoztatásra, a diákok, szülők, tanárok felkészítésére fektetik a legnagyobb hangsúlyt.

A Tóth Aladár Zeneiskola egy újabb korlátozás bevezetése esetén élő koncertközvetítéssel készül, hogy a szülők, a barátok, az ismerősök, ha kitör a járvány, se maradjanak le a növendékek felépüléséről. „Miként az előző tanév második félévében, most is fokozottan figyelünk és figyelmeztetjük növendékeinket, családjaikat arra, hogy ügyeljenek a higiéniai szabályok betartására” – mondta Magyar Margit igazgató, hozzátéve: mivel a csoportos órákat leszámítva náluk egyéni oktatás folyik, a betegség terjedésének jelentősen kisebb a kockázata. De nagyon remélik, hogy elkerülhető lesz az online tanításra való átállás. Ha ezt mégis elrendeli a kormány, akkor készen állnak rá, hogy ezzel a zeneoktatásra csak igen korlátozottan alkalmas módszerrel tartásák meg az órákat.

Természetesen a járvány keltette bizonytalanság ellenére az iskolák az egyediségüket adó specialitásaiknak, például az emelt szinten biztosított nyelv-, ének-zene, nemzetiségi, matematikaoktatásnak, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő oktatási programoknak sem fordítanak háttér.

Nyugodt és eredményes tanévet, jó tanulást, jó tanítást kívánunk minden terézvárosi diáknak, tanárnak!

DOBI ÁGNES

Szélesre tárt ajtók a nők előtt

Kapocs szeretne lenni a bajba jutott terézvárosi nők és családok, illetve a szakértő segítők között, ezért egyedülálló fogadóórát és tanácsadást indít szeptembertől dr. Kerék-Belezny Zsuzsanna alpolgármester.

„Sokszor az is hatalmas dolog egy nehéz helyzetben lévő nő számára, ha beszélhet a problémájáról. Ez a legelső lépés a megoldás felé, amelyben szerepet szeretnék vállalni” – vallja Kerék-Belezny Zsuzsi alpolgármester, aki az elmúlt években női és családjogi szakpolitikusként dolgozott, és számos tapasztalatot gyűjtött ezen a téren. „Terézváros új önkormányzatának vezetői az átlagos települési politikusoknál jóval nyitottabban állnak a helyiek problémáihoz, hivatalba lépésemkor én magam is nyitott ajtókat ígértem, és most szeretném ezeket még szélesebbre tárni azon családok és nők előtt, akik bármilyen okból nehéz helyzetbe kerülnek” – hangsúlyozza az alpolgármester, aki az elmúlt hetekben alaposan megismerte a helyi családsegítő működését és munkatársait, hogy fel-

mérje, milyen erőforrásokai vannak a kerületnek a családok, a nők megsegítésében. „Egyrészt a meglévő tapasztalataimat szeretném a szívügyemként tekintett nő- és családvédelmi terület szolgálatába állítani, másrészt jogászvégzettségű politikusként látni kívánom a jellemző problémákat, hogy azok megoldását elősegíthessem az önkormányzatban – akár rendeletalkotás vagy módosítás javasolásával.”

Kerék-Belezny Zsuzsi minden hónap első hétfőjén 16 és 18 óra között tartja női és családjogi fogadóóráját, előzetes telefonos bejelentkezés alapján. Akár gyermektartás meg nem fizetéséről, munkahelyi zaklatásról, esetleg más, tipikus nőket vagy csa-

ládokat érintő problémáról van szó, segít megtalálni a megfelelő szakembert. „Azt remélem, hogy az a bizalmi légkör, amit meg szeretnék teremteni, segít elindítani a bajba került nőket a segítségkérés útján. Nemcsak nem bevett gyakorlat, de teljesen egyedülálló kezdeményezés ez a fogadóóra – mondja az alpolgármester, aki büszke arra, hogy már most is sokan felkeresik a legkülönfélébb problémákkal.

A fogadóórákkal párhuzamosan folytatódik a februárban elindított egyeztetés Temesvári Szilvia civil kapcsolatokért felelős alpolgármester, illetve három érdekvédelmi szervezet (a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület, a Patent és a Magyar Női Érdekvédelem Szövetség) között, hogy a segítségükkel az önkormányzat még hatékonyabban léphessen fel a terézvárosi nők védelmében.

Búcsú Farkas Imrénétől, Irénkétől

Fájdalommal tudatom a Vörösmarty Általános Iskola tantestületével, a korábbi évek tanulóival és szüleikkel, hogy május 29-én Irénke néni 90 éves korában váratlanul jött súlyos betegségben eltávozott közülünk.

1954-ben iskolánkban kezdte pedagógusi tevékenységét, és innen ment nyugdíjba is, 1990-ben. Ezután még pár évig itt dolgozott nyugdíjasként.

Én 1974-ben nyertem igazgatói kinevezést a Vörösmarty iskolába, és ekkor kértem fel Farkas Imrénét az alsó tagozatos igazgatóhelyettesi teendőik ellátására. Jól választottam!

Kiváló emberi tulajdonságok és pedagógusi elhivatottság vezérelték munkájában. Őszinte közvetlenség és nyitottság, vidámság, segítőkészség, jó humor jellemezte, emberként jó volt vele együtt dolgozni kollégának, szülőknek egyaránt.

Szigorú követelménytámasztás, de igaz szeretet fűzte tanítványaihoz. Ugyanezen tulajdonságok jellemezték vezetői munkájában, kartársaival való kapcsolataiban is.

Szívesen vett részt a dunabogdányi táborozásokon, ahol még közelebb került tanítványaihoz. Hazajövele után vidáman mesélt a gyerekek csínytevéséről, és érdekes-

ségként mesélte, hogy egy-egy tanítványának milyen újabb, érdekes tulajdonságával ismerkedett meg. A nagyszámú, az iskolánkat segítő cégekkel is kamatoztatta jó kapcsolatait. Ezek a vállalatok pénz hiányában sok komoly felújítást végeztek az iskolánkban folyamatosan. E jó kapcsolatok eredménye a földszinten egy második kis tornaterem létrehozása, demonstrációs asztal készítése a kémia- és fizikaszakteremben, óriás szekrény készítése a tanári szobában, a Vörösmarty utcában a Szondi utcához közeli sportpálya létrehozása és a folyamatos javítási munkálatok elvégzése,

amire csak kértük őket. Irénke velük való jó együttműködésére jellemző, hogy még beteg, fizikai munkával is segédkezett mellettük. A segítségével a 4. emeleten lévő két kis helyiségben a tanterem átszervezésével lehetővé vált az oktatási kabinet kialakítása. Itt az audiovizuális eszközökkel ismerkedhettek meg a diákok, valamint szaktárgyukhoz kapcsolódó filmeket nézhettek.

Felkarolta, támogatta a különböző kezdeményezéseket, így a kerületben elsőként vezettük be az angol nyelv tanítását a 3. osztálytól. Ugyancsak először vezettük be a kéthetente szabad szombatot.

Irénke mindenhez aktív szervezőként járult hozzá, mindenben támogatta és segítette vezetői munkámat. Így utólag is örülök, hogy hallgattam kritikus véleményére is. Kiváló munkatársam volt, és haláláig igaz barátom maradt. A rendszeresen összejövő volt kollégáinkból alakult baráti körünkben is pótolhatatlan őrnt hagyott maga után.

Nyugodjék békében! Irénke, sosem feledünk!

Temetése az Óbudai temetőben szeptember 8-án, 10.15-kor a szóróparcellában lesz.

SZLOBODA ÁRPÁDNÉ CÍMZETES IGAZGATÓ

Jobbulást mindannyiunknak!

Szinte minden „tárgyból” ötösré állnak a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat (TESZ) rendelései egy nemrég indult nyilvános értékelő felületen. Az intézmény évek óta méri a betegek elégedettségét, és most is számít a véleményükre, amely fontos eleme a szolgáltatások javításának.

„A projektet újtára indító Jobbulást Alapítvány jelmondata egy Gandhi-idézet, ami jól kifejezi mindannyiunk felelősségét: »Te magad légy a változás, amelyet látni szeretnél a világban!«. Az általuk fejlesztett kérdőív nyolc fővárosi, illetve vidéki szakrendelővel kapcsolatban tesz fel kérdéseket a tisztaságra, a tájékoztatásra, az együttműködésre és az emberi méltóság tiszteletben tartására vonatkozóan. Az alapítvány célja, hogy jobbulást hozzon az egészségügybe” – mondja dr. Czermann Imre, a TESZ igazgatója, hozzátéve, hogy a hazai egészségügyben példaértékű ez a visszajelző rendszer, amelyben a páciensek nyilvánosan értékelhetik az ellátóhelyeket.

„Egy fontos út első lépése, hogy a jövő egészségügyében a koszos, »összevissza« rendelők, a türelmetlen, partnerséget nélkülöző orvos/nővér-páciens kommunikáció ne legyen elfogadható. Orvosként és nővérként ugyanis minden – esetleges – túlhajszoltságunk és kiegészünk ellenére sem engedhetjük meg, hogy önnön frusztrációkat a hozzánk segítségért fordulókon vezessük le. Hazánkban újra kell gondolni a háziorvosok, szakrendelők, városi és centrumkórházak szerepét, egymáshoz való viszonyát, az ügyeleti és sürgősségi ellátást, mindezek finanszírozását, valamint leginkább a benne dolgozók megbecsülését. A terézvárosi szakrendelőnkben az átlagosnál jobb a helyzet. Nekünk világos terveket kell készítenünk az elkövetkező 1-3 év fejlesztéseire, és ezzel párhuzamosan szinte minden nap dolgozunk kell a gördülékeny ellátás biztosításáért. Főleg ebben a finomhangolásban segít a betegelégedettségi vizsgálat” – szögezi le a TESZ igazgatója.

És hogy milyen hatása lehet a Jobbulást! közvélemény-kutatásának? „A pozitív visszajelzés egyértelműen az itt dolgozók érdeme, és ez motiváló hatású. Sokkal hatékonyabb a gyógyítás, a betegek együttműködése, ha sikerül bizalmi légkört terem-

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/KEPESZKÉSZTŐSÉG

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/KEPESZKÉSZTŐSÉG

tenünk – véli Czermann Imre. – A negatív kritikákkal kapcsolatban egészen más a helyzet. Ilyenkor elsősorban azt kell vizsgálnunk, hogy a vezetőség hogyan tudja úgy átalakítani körülményeket vagy az ellátás folyamatát, hogy a nem kívánt jelenségek ne ismétlődjenek meg. Persze van, amire nincs ráhatásunk: a jogszabályi környezet, a finanszírozási korlátok beszűkítik a mozgásterünket. A mi feladatunk, hogy ne ezekre a gondokra fókuszáljunk, hanem azokra a megoldásokra, amelyeket mi magunk tudunk szabályozni. Épp ezért fontos, hogy minden észrevételt komolyan vegyünk, és keressük annak az okát, illetve a megoldását.”

A TESZ-ben évek óta papíron és a weben is kitölthető vizsgálatokkal mérik fel, hogy törekvéseiket hogyan értékeli a hozzájuk fordulók. Az elmúlt évben „push and go” be rendezéseket is kihelyeztek minden egyes rendelőhöz, amelyeken a betegek négyféle (mosolygó vagy szomorú) hangulatjellel tudathatták, hogy mennyire voltak elégedettek az adott rendeléssel.

„A kétfajta vizsgálat mást mért, de mindkettő eredményét csak mi láthattuk. A mostani felmérés teljesen nyilvános: bárki olvashatja a többiek véleményét a jobbulás.info oldalon, amelyből megtudhatja, hogy

mire számíthat az adott intézmény bizonyos rendelésén. Ez hasonlít a szállodák, webáruházak internetes értékeléséhez, de mégis más, hiszen ma még nem életszerű, hogy a betegek mások véleményének megismerése után szabadon választhassák ki a legjobb szolgáltatást nyújtó szakrendelőt. Valójában nem egymás ellen, hanem a betegek bizalmáért versenyzünk: ellessük egymástól a legsikeresebb gyakorlatokat. Mindannyiunk érdeke az átlátható, méltányos és minőségi ellátás. Bízom benne, sőt felmérések is igazolják, hogy ez a szándék vezérli az egészségügyi dolgozók többségét, de tisztában vagyok vele, hogy a valóságban a körülmények mégis több helyen lehangelnek. Mi szerencséssek vagyunk, mert az önkormányzat minden törekvésünkben támogat minket: velünk egyeztetve jelentős összeget költ a tárgyi feltételek megteremtésére, fejlesztésekre” – összegezi dr. Czermann Imre, aki szerint a későbbiekben be kell vonni más rendelők és kórházakat is a felmérésbe, illetve az ellátáshoz való hozzáférést, a bizonyítékokon alapuló szakmai tartalmat, a protokolloknak való megfelelést, az ellátás minőségét jelző mutatókat is vizsgálni kell. Bizonyos mutatók, indikátorok nyilvánossá tételét kötelezővé is lehetne tenni. Mint mondja: „Érdekes lenne például annak az összehasonlítása, hogy aki ma jelentkezik az ellátásra, annak elvben mennyit kell várnia, illetve akit ma elátnak, a gyakorlatban mennyit várt. Ha átláthatóvá és mérhetővé tesszük a munkánkat, az fontos és hasznos lesz minden beteg és egészségügyi ellátó számára. Bízunk a tudatos páciensek együttműködésében, hogy többen és jobban bízhassanak bennünk!”

GAJDÁCS EMESE

FOTÓK: DIMÉNY ANDRÁS / KEPSZERKESZTŐSEG

Menteni a menthetőt

Nemrég tömeges fakivágást kellett végrehajtani a Benczúr utcában. Mindez jogosan borzolta a kedélyeket, a megmentésükre azonban nem volt esély. A belvárosi fák nagy része folyamatos károsító hatásoknak van kitéve, néhol, például az Andrassy úti műfüves részen extra terhelést is kapnak. A fővárosi és helyi szakemberek azon dolgoznak, hogy az öreg fákból minél többet megmentsenek, a kivágottak helyére telepített növények pedig kedvezőbb körülmények között nevelkedhessenek és hosszú élet várjon rájuk.

Többen felkapták a fejüket a kerületben, amikor augusztus elején kiderült, hogy a Benczúr utcai fasor majdnem tizenöt százalékát kivágják. A kedélyeket tovább borzolta, hogy a bejelentés és a végrehajtás között alig öt nap telt el. Civilek még petíciót is indítottak a megmentésükért – hasztalan. Augusztus második hetében huszonkilenc fát vágtak ki a Benczúr utcában.

A sokakat megrázó kivágások hátterében az áll, hogy június 30-án egy Benczúr utcai fa kidőlt és rázuhant egy autóra. A fasort kezelő Főkert Zrt. azonnal műszeres (ún. fakoppos) vizsgálatot indított, és azt találta, hogy más elhalt fák is vannak a fasorban, amelyek ugyanúgy kidőlhetnek egy viharban, komoly anyagi kárt vagy akár súlyos személyi sérülést okozva.

Megmarad a fasor képe

„Ilyen esetben nincs idő a mérlegelésre vagy az elhúzódo egyeztetésre – hangsúlyozza Bardóczi Sándor, Budapest főtájépítésze. – A Főkert tényleg csak azokat a fákat vágja ki, amelyeket feltétlenül muszáj. Egy kormányrendelet a fásszárú növények védelméről az

egészségügyileg problémás fákat két kategóriába osztja: az egyikbe esőkkel (egészségügyi okokból kezelendők) öt-tíz éven belül kell valamit kezdeni, de (még) nem veszélyesek. Ilyen esetben a fenntartónak van mérlegelési lehetősége, hogy megtartsa, amíg lehet, vagy kivágja és pótolja őket. Az ezzel kapcsolatos egyeztetés lebonyolítására, lakossági bevonásra ezeknél a fáknál van idő, lehetőség. A másik kategóriába esők a veszélyesek, amelyek bármelyik pillanatban kidőlhetnek egy nagyobb viharban – a Benczúr utcában most kivágottak is ebbe a csoportba estek, míg sok más fa a fasorban az első, tehát a még nem veszélyes kategóriába tartozik. Mivel a fa egy élő szervezet, előbb-utóbb eljut egy olyan korbá, amikor meghal. A városban mindez sokkal gyorsabb folyamat. Ezért a fasorok folyamatos rekonstrukciója városüzemeltetési feladat: a fokozatosan eltávolított fák helyén apránként kell biztosítani a pótlásukat.”

„Terézváros önkormányzata a Főkerttel együttműködve hosszú távú, de csak kisebb, a kivágásokkal leginkább érintett szakaszokra korlátozódo felújítást tervez a Benczúr utcában, a meglévő fák lehető legnagyobb ará-

nyú megtartásával” – mondja Rigó István, a VI. kerület főkertésze.

Terveik szerint valamennyi fa állapotát megvizsgálják, azonban fel kell készülni arra, hogy lesznek köztük olyanok, amelyeket két-három éven belül mindenképp ki kell vágni. Ezek egy részét lehet, hogy hamarabb eltávolítják, ha azzal elősegíthető az újonnan telepítendő, fiatal növények számára szükséges fény elérése. Jó állapotban lévő fa kivágására azonban ilyen céllal sem kerül sor, így remélhetőleg ezzel a megoldással a fasor jelenlegi képe, hangulata sokáig megőrizhető marad. Tervezik a zöldsáv, tehát a fák közti bokros részek kiterjesztését, a kivágottak helyére pedig olyan fiatal növényeket ültetnek be, amelyek az idősebbeknél jobban tudnak alkalmazkodni a helyi körülményekhez.

Gyilkos közművek

Márpedig a körülmények távolról sem ideálisak. Mint a legtöbb belvárosi útszakaszon, a Benczúr utcában is számos dolog veszélyezteti a fákat. Az egyik legnagyobb problémát a közművezetékek lefektetése okozza, azok miatt ugyanis nemritkán átvágják a gyökereket, ami előbb-utóbb az elhalásukhoz vezet. Mivel a zöldterületek védelme viszonylag új jelenség, nem túl meglepő, hogy amióta csatornázás, illetve villany-, gáz-, telefonkábelek lefektetése zajlik, azóta rongálják rendszeresen a fák gyökereit.

Jó hír, hogy az utóbbi néhány évben kezd változni a döntéshozók hozzáállása: 2019-ben elkészült két favédelmi szabvány, az egyik az ültetésükről szól, a másik pedig

az építés közbeni védelmükről. Ugyanakkor ezek csak ajánlások, nem előírások, így az építkezések és felújítások kivitelezői vagy odafigyelnek a fák védelmére, vagy nem. „A közművekről törvények rendelkeznek, és sokszor találkozunk azzal a joghézaggal, hogy a közműszolgáltató azt mondja, hogy nekik törvényük van, nekünk meg csak kormányrendeletünk, amely alacsonyabb rendű jogszabály, tehát ők nem kötelesek odafigyelni a fák védelmére” – mondja

Bardóczi Sándor, hozzátéve, hogy addig is van megoldás az önkormányzatok számára, amíg az Országgyűlés nem hirdalja át ezt a joghézagot. Mint mondja, januárban felállítottak a fővárosnál egy favédelmi munkacsoportot, amely az összes közmű-, parkoló- és közútépítő tervet favédelmi szempontból is átnéz, és a fák védőtávolságában – ami nagyjából két méter – telepítendő közműveket nem engedélyezik. Két méteren túl a Főkert szakfelügyelőinek jelenlétében lehet közműveket telepíteni, és szakemberek biztosítják, hogy ne sebezzék meg a gyökereiket. „Már háromszáz fát megmentettünk így, de ez nem olyan látványos, mint egy új fasor telepítése. Ha az önkormányzatok beépítik a saját favédelmi rendeleteikbe, hogy a szabványt kötelezően kell alkalmazni építkezések esetén, akkor ők is megvédhetik a fáikat a további károsodástól” – teszi hozzá.

A kerületben nem csak a Benczúr utcai fasor van rossz állapotban: az Andrassy út Oktogon és Kodály körönd közti szakaszán számos fa kiszáradt és ki kellett őket vágni. „A helyszíni vizsgálatok alapján a pusztulásukat az okozhatta, hogy az évekkorábban beépített, és elvileg már nem működő öntözőhá-

Annak érdekében, hogy a lakók jobban megismerhessék a kerület fainak állapotát, Temesvári Szilvia alpolgármester eseménysorozatot indított Fasori séták a Terézvárosban címmel. Ezeket szakemberek mesélnek a fák múltjáról, állapotáról és várható jövőjéről az érdeklődő civileknek. Az első sétára augusztus 27-én került sor a Benczúr utcában. A bejáráson az alpolgármester mellett Rigó István főkertész, Szaller Vilmos, a Főkert szakértője és 10-12 civil vett részt. A Főkert szakértőjétől megtudtuk, hogy mivel a fák nagyon közel vannak az úttesthez, az autók gyakran megsértik őket parkoláskor. Márpedig ha egy fa kérge sérül, akkor a tápanyag nem tud visszajutni a gyökérzetbe, ami korhadáshoz, majd előbb-utóbb az elhalásához vezet. Láttunk olyan 7-8 éves kis fát, aminek az úttest felé néző oldaláról szinte teljesen hiányzott a kérge. Bejárva a fasort kiderült, hogy igen sok idősebb fa van rossz állapotban a mostoha körülmények miatt – ezek között van olyan, amin még lehet segíteni és van, amit öt-tíz éven belül biztosan ki kell vágni. Helyükre olyanokat ültetnek, amelyek jobban tudnak alkalmazkodni a helyi körülményekhez, de ezekre is vigyázniuk kell a városlakóknak.

lózat erősen szivárgott – tudjuk meg Bardóczi Sándortól. – Ez elnedvesítette a talajt, az oda telepített műfű pedig hermetikusan lezárta azt. Ezáltal nem tudott kellően levegőzni a talaj, amitől rothadás és gombásodás indult meg. Ez lehet az ottani fapusztulás magyarázata. Terveik szerint szeptemberben felszedik a műfűvet, hogy a még élő fákat megmentse a pusztulástól. A műfű helyén nagyjából egy évig a csupasz föld marad, miután ennyi ideig tart engedélyes tervek alapján végleges megoldást kialakítani a zöldsávra. Mivel a fák gyökerei magasan vannak, meg kell emelni a talajszintet, hogy ültetni lehessen a tömörödött föld fölé. Ez a művelet körültekintő tervezést igényel, hisz a zöldsávot úgy kell megcsinálni, hogy az közlekedésszabálysági, esztétikai és világörökségi szempontból is megfelelő legyen, valamint ellenálljon a környezeti hatásoknak.”

Nekünk is vigyáznunk kell rájuk

„A terézvárosi önkormányzat megrendelt egy egészségügyi vizsgálatot a kerület

fenntartásban lévő fák számára, ami a tervek szerint szeptember végén-október elején meg is valósul” – tudjuk meg Temesvári Szilviától, a kerület civil és zöldügyekért felelős alpolgármesterétől. A számos zöldprojektben részt vevő alpolgármester szerint igencsak megnehezíti a fák védelmét, hogy sokszor az úttest közvetlen közelében vannak, az autók parkoláskor nekikemennek, megsértik a törzsüket, ami előbb-utóbb az elhalásukhoz vezet. „Megoldást az jelent, ha felszedik a betont és kiterjesztik a fák körüli zöldterületet” – magyarázza.

Az alpolgármester szerint a lakosság is sokat tehet a fák védelméért: a növényeknek nem tesz jót, ha biciklitárolónak vagy kutyavécének használják őket és az sem, ha akár „poénból”, akár egy elnézett parkolás miatt lehántják a kérgüket. Bár elvileg tilos, sok utcaszakaszon telente még mindig szóznak a társasházak, ami erősen károsítja a talajt, csípi a kutyák lábát, a fákat pedig mérgezi. Az önkormányzat egy lakossági felvilágosító kampányt tervez arról, hogy mit tehetnek az itt élők azért, hogy a kerület fái minél jobb állapotban, minél tovább élhessenek.

IVÁNYI ZSÓFIA

TALÁLKOZZUNK A TIZEDIKEN! BUDAPEST100 2020/09/19-20.

A programban részt vesz a Terézváros Polgármesteri Hivatal épülete és a Vörösmarty utca 24./b lakóház is.

További infók: budapest100.hu

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/KEPSZERKESZTŐSÉG

Ami nincs rajta a címkéken

Akác, bodza, fenyőrügy, pitypang, csipke, vagy ahogyan egyes vidéken hívják, kutyarózsa. Az egymással semmilyen rokonságot nem mutató növényeket az köti össze, hogy egytől egyig kiváló szörp- és lekváralapanyagok. A belőlük készült finomságok Kovács Tünde és Varjú Gabi, azaz a Bogyóka manufaktúra standján szombatoként a Hunyadi téri piacon is megtalálhatók. Cikkünkben a lekvárfőzés néhány fortélyán túl arra is fény derül, miként estek a „pálinkagyilkosság bűnébe” az asszonyok.

Gabi és Tünde szörpjei és lekvárjai egy Vác-tól öt kilométernyire, a Naszály-hegy lábánál fekvő kosdi konyhában kerülnek a befőttesüvegekbe. A hegyek ölelte dimbesdombos település egy évtizeddel ezelőtt még a hazai málnatermesztés egyik fellegrája volt. Mivel a termést gyakran tizedelte meg a klímaváltozás miatt egyre szélsőségesebbé váló időjárás, a felvásárlási árak évről évre lefelé, a termelési költségek pedig felfelé mentek, így sokan felhagytak a málnatermesztéssel, és az itteni agyagos földet éppúgy szerető cseresznye, meggy, szilva, alma és körte termesztésére váltottak.

A bogyók szentélye

Érkezésünkkor Gabi és Tünde a kapuban vár minket, a vendégek fogadásáról a takaros portán szolgálatot teljesítő eleven kék szemű, barátságos mudi sem akar lemaradni.

„A férjem nagymamája mindig is piacozott, halála után a helyét az anyósom vette át. A párom már több mint húsz éve főállású östermelő, Tündével mi jóval később vágunk bele a szörp- és lekvárkészítésbe” – meséli Gabi, miközben a ház túlfelén lévő műhely felé bandukolunk.

Első utunk a Bogyóka manufaktúra szentélyébe, a kamrába vezet, ahol a polcon a felcímkézett csillogó üvegekben a fenyőrügyből, pitypangból, ibolyából, levendulából, eperből, bodzából, cseresznyéből, meggyből, akácból, sárgabarackból, fekete és piros ribizliből, áfonyából készült termékek már csak vevőjüket várják. Néhány héten belül a még üresen álló stelázsok is megtelnek, ugyanis javában tart a zakuszka, a paradicsom és a folyton érő málna befőzési idenye. Még hátravan a lekvárok között legnagyobb kihívást jelentő szilva, és az egész télen minden pénteken munkát adó, pepecselős csip-

kebogyó eltevése. „A szilvához és a csipkéhez képest még az erdei bogyósok, a som, a kökény és a bodzabogyó leszedése, befőzése is leányalomnak számít” – jegyzi meg Gabi.

De mielőtt elmerülünk a lekvárkészítés részleteiben, nézzük, hogyan is kezdődött a történet. A sors úgy hozta, hogy 2012-ben a két barátnőnek hirtelen túl sok szabadideje lett. Gabinak megszűnt a piacfelügyelői állása, Tündének pedig egyre gyengébben muzsikált a kiskocsmája. Mindketten úgy érezték, váltani kellene. A családi gazdaságban megtermelt gyümölcsök eladása sem ment túl jól, ez utóbbi pedig lényegében tálcán kínálta a megoldást: fel kell dolgozni a gyümölcsöket!

A pacsirta és a bagoly duója

„Egy próbaévet adtunk magunknak. Úgy gondoltuk, ezalatt biztosan kiderül, tudunk-e együtt dolgozni, és persze az is, hogyan boldogulunk az értékesítéssel. Már akkor is sejtettük azt, ami később beigazolódtott, hogy tavasztól késő őszig összezárva több időt töltünk majd egymással, mint a családjainkkal” – idézi fel az indulást Tünde.

A közös munkát illetően a próbaév eredményesen zárult. Elmondásuk szerint hamar kiderült, hogy remekül tudnak egymás keze alá dolgozni. Nagyon sok mindenben

hasonlítanak, amiben pedig különböznek, azzal tökéletesen kiegészítik egymást.

„Én korán kelő vagyok, Gabi bagolytípus, tovább alszik, de velem ellentétben késő éjjelig állja a sarat. Szívesebben keveri a lekvárt, mert utál mosogatni, sokszor már én is, de nem annyira, mint ő. Nekem nincs jogosítványom, Gabi nagyon jól vezet. Ő szeret felöltözni, elmenni, árut szállítani, piacozni, míg én, ha tehetem, inkább itthon maradok és üvegezek” – sorolja Tünde.

„Az évek során kialakult, ki mit csinál. Például a zakuszkát mindig én öntöm az üvegbe és ő zárja le. Ami nagyon érdekes, soha nem vagyunk egymásnak útban, egyikünk sem áll a másik helyére. Nem fél szavakból, szavak nélkül is értjük egymást” – erősíti meg az elhangzottakat Gabi.

Sosem főznek vakon

Elmondásuk szerint receptjeiket addig-addig finomították, amíg sikerült megteremtetniük a Bogyóka ízvilágát. Bármilyen furcsán hangzik, nyolc év után a mai napig nem fordul elő az, hogy a saját receptjüket vakon követve, kóstolás nélkül készítsenek el egy szörpöt, lekvárt. Az időjárás ugyanis meghatározza a hozzávalók arányát, a gyümölcsök száraz, napos időben édesebbek lesznek, a befőzésükkor kevesebb cukrot, édesítőszerrel kell használni, mint amikor sok eső esik az érésükkor.

Elárulják, hogy az erdélyi kürtöskalácsos házaspártól tanult zakuszká, a nagymamától örökölt és a mindig mindenben segítő nagynénitől tanult szilva- és csipkebogyólekvár kivételével minden egyes szörp, lekvár készítési módját hosszas kísérletezéssel, közösen találták ki. Nem állítják, hogy a receptúra hétpecsétes titok, ennek ellenére nem volt precedens arra, hogy bárkinek tollba mondták volna. Még nekünk sem. Ellenben néhány alapvető fortélyt szívesen elárulnak.

Minden befőzés alfája és ómegája a tisztaság. Az üvegektől az edényeken át a munkafelületekig mindennek makulátlannak kell lennie. A lekvár- vagy szörp főzéshez szükséges edényt, fakanalat, tölcsért, szűrőt semmi másra nem szabad használni. Csak hibátlan, gondosan megmosott, jó minőségű alapanyagot érdemes befőzni. Azt mondják, soha ne a szemünkkel vásároljunk, hanem kóstoljuk meg a gyümölcsöt, amit eltenni veszünk. A látványos óriások íze ugyanis többnyire messze elmarad az apróbb szemű gyümölcsökénél. A tűzre tett

lekvárt, szörpöt őrizni kell, mert könnyen leéghet, kifuthat. A munkához hosszú nyelű fakanalat válasszunk. Bár tapasztalataik szerint a birsalma esetén nincs olyan hosszú nyelű fakanal, amivel a befőzést égési sebek nélkül meg lehetne úszni, azért érdemes megpróbálni. Főzés közben ne az órát, hanem az előttük fortyogó lekvárt nézzük, akkor vegyük le a tűzről, amikor az olyan sűrű, amelyet szeretnénk. Figyelmeztetnek arra is, hogy kihűlve kicsit tömörebb, a színe pedig sötétebb lesz.

Nevető pálinkagyilkosok

Kérdésünkre, hogy mit lehet tenni, ha nem tetszik a lekvár íze, azt tanácsolják, olyankor érdemes valamilyen fűszerrel feljavítani. Ez a vaniliától a gyömbéren át a kardamomig sok minden lehet. Csupán arra kell ügyelni, hogy a választott fűszer harmonizáljon a gyümölcs aromájával. A szilvához, meggyhez például jól illik a fahéj, a rum, a csokoládé és az azonos gyümölcsből készült pálinka.

Ahogy elhangzik a pálinka szó, egymásra néznek, majd hirtelen nevetni kezdenek.

Kacagva mesélik, hogy mióta belevágtak a hivatásos lekvárfőzésbe, azóta családjuk, baráti társaságuk jó néhány férfi tagja, de még a falubeli idősebb bácsik is kedvesen csipkelődve csak pálinkagyilkosnak hívják őket.

Az élelmiszerek, így a szörpök és lekvárok esetén is a beltartalom az igazán fontos, de a vásárlási szokásokat illetően tudjuk jól, hogy a külcsín sem elhanyagolható. E téren is jól állnak, Gabi két fia személyében ugyanis házi grafikusaik vannak. A na-

gyobbik a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen médiadiázjernerként végzett, a kisebbik pedig a Képzőművészeti Egyetem másodéves hallgatója.

Az üvegek kiválasztásánál Tünde és Gabi az esztétikum mellett a praktikuságra is odafigyel. Mindig örömmel fogadják, ha a vásárlóik visszaviszik nekik az üvegeket, csupán annyit kérnek tőlük, hogy előtte mossák ki, mert a beszáradt lekvár, szörp eltávolítása nagyon sok többletmunkával jár.

Játszóház határokkal

A beszélgetés során szóba kerül, miért nem indulnak soha a „Legjobb szörp”, „Az év lekvárja” címet odaítélő versenyeken, illetve hogy hogyan állnak a hétköznapi, piaci versengéssel.

„Bár nem hiányzik belőlünk a versenyszellem, efféle megmérettetésekre nincs kapacitásunk. Első pillanattól kezdve azt akarjuk elérni, hogy aki tőlünk egyszer vesz egy üveg lekvárt, szörpöt, az legközelebb is nálunk vásároljon. Éppen ezért nagyon ügyelünk arra, hogy termékeink mindig ugyanolyan ízűek és minőségűek legyenek. Ami a piaci versenyt illeti, lényegében önmagunk teljesítőképességével versenyzünk, aminek lassan a határához érünk. Annak idején azt céloztuk meg, hogy termékeink eljussanak a dunakanyari boltokba, éttermekbe, és legalább egy piacon a fővárosban is kaphatók legyenek” – árulja el Gabi.

Mint fogalmaznak, vállalkozásukból mindig csak megélni, nem pedig meggazdagodni akartak. Éppen ezért nem vesznek fel embereket és nem vásárolnak a nagybani piacon gyümölcsöt. Csak olyan alapanyagokat dolgoznak fel, amikről tudják, hol, hogyan, milyen körülmények között termelt. Ez utóbbi szabály alól még egy a gyümölcsstermelés szempontjából olyan mostoha időjárású évben sem tesznek kivételt, mint az idei. Amikor is a barack szinte teljesen elfagyott, a málnavesszők a fagy után beállt három hónapos aszály miatt nem tudtak megnőni, ezért csak térdepelve lehet leszedni róluk a gyümölcsöt. Amikor a beért cseresznye- és meggyültvényeik az esőzés miatt megközelíthetetlenül váltak, és elrohadt a termés java, az érés határán lévő szilvát pedig elverte a jég. Kompromisszumkészségüknek mindig határt szab az, hogy arra szövetkeztek: „játszóházukban”, ahogy a műhelyüket nevezik, egészséges, jó árut állítanak elő.

DOBI ÁGNES

Komposzt a lakásban

Az emberiség első tudatos hulladékkezelési technikája volt, ma a városlakók oktatóvideókból és workshopokon tanulják a komposztálást, amelynek megvalósítása tagadhatatlanul életmódváltást igényel. Az önkormányzat által szervezett komposztálótanfolyamon jártunk.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/KEPSZERKESZTŐSÉG

Kezdők és haladók egyaránt részt vettek azon a szombat délutáni eseményen, amely a Hunyadi tér közösségi megújulását kísérő zöldprogramorozat egyik eleme volt, és amely következő szombaton, szeptember 5-én egy gyakorlati komposztkészítő tanfolyammal folytatódik.

A klímaváltozás következményeiről a 35 fokban olvadozó közönséget nem kellett meggyőzni, és az okokkal is nyilvánvalóan tisztában voltak a megjelentek, a hulladéktermelésünkkel kapcsolatos megdöbbentő számokat (fejenként évente 68 kg nem hasznosuló élelmiszer-hulladékot dobunk ki) azonban

egyévre vonatkozó és megvalósítható cselekvési lehetőség ismertetése követte (a komposztálás nyomán 33 kg-ra csökkenthetnénk az egyéni élelmiszerhulladék-termelésünket). A vegyes kommunális hulladékban ezekből a komposztálással a természet szolgálatába állítható elemekből káros anyagok szabadulnak fel. Tehát ha macerásnak is tűnik, az ökológiai lábnyomunk csökkentése érdekében mindenképpen érdemes az életünk részévé tenni a komposztálást – amely a technikák ismeretében egy belvárosi lakásban is megvalósítható.

A programot elindító Temesvári Szilvia civil és zöldügyekért felelős alpolgármester

fekete öves komposztálóként ült a közönség soraiban, de rajta kívül is sokan osztották meg tapasztalataikat egymással és Udvarnokki Tünde előadóval. Például arról, hogy a három vázolt városi komposzttechnika közül az anaerob módszer miért nem segíti ki igazán a belvárosi embert. Ilyenkor egy zárt műanyag dobozban gyűjtjük két héten át az élelmiszerhulladékot – közte akár főtt ételeket és húst is –, majd elássuk valahová az így előkomposztált masszát. Ezen az egyszerű, de sokak számára – kert híján – kivitelezhetetlen módon túl két alapvető technika van az élelmiszerhulladék hasznosítására, de mindkettő nagy odafigyelést igényel – legalábbis amíg készséggé nem válik annak használata. A gilisztás, valamint a szintén állatkákat és mikroorganizmusokat igénylő aerob komposztálásnál figyelni kell arra, hogy glutén-, hús-, szennyezésmentes nyers hulladékot tegyünk csak bele a komposztba, a szén és a nitrogén arányára különböző „hozzávalók”, például kókuszföld hozzáadásával ügyelhetünk, az eredmény pedig – a hasznosuló hulladék és a termékeny termőföld – messze meghalálja a befektetett energiát.

Az egyórás előadást követően a közönség felfedezte a komposztedényeket, megismerkedett a gilisztákkal és megannyi kérdést tett fel az előadónak. Bár a teljesen amatőrök számára komoly kihívásokkal teli életformának tűnik a komposztálás, az esemény arra is jó volt, hogy rájösszünk, hulladékot is lehet szennvedéllyel gyűjteni – és akár folytonos tanulásal, fejlődéssel járó hobbiként is tekinthetünk erre a tevékenységre.

K.A.

Hulladék nélküli jövő

Barcelonától Londonig egyre több nagyváros arculatát formálja át az úgynevezett cirkuláris dizájn, új szemléletmódot bevezetve a várostervezésbe. Ez több, mint pusztán az újrahasznosítás elvének követése: a körforgásos gazdálkodást igyekszik megvalósítani a hagyományos „kitermel-gyárt-eldob” modell helyett, már a tervezés fázisában kiiktatva a folyamatból a hulladékképzést. Az újrahasznosítás csak az első lépés. Változtatnunk kell az építőipar matériafüggőségén is: ma még túl sok nyersanyagot és energiát használunk fel olyan épületek létrehozásához, amelyeknek az élettartama és a funkciója is kor-

látozott. Világszerte egyre több „nulla hulladék” (angolul zero waste) közösség alakul, amelyek egymással is együttműködve dolgoznak különböző cirkuláris dizájnprojekteken. Thesszalonikiben 3D-nyomtató robotokkal köztéri foteleket és padokat készítenek újrahasznosított műanyagszemétből, így az ezeken pihenő helybeliek már élvezhetik a folyamat gyümölcsét. Svédországban egy egész várost költöztetnek három kilométerrel északabbra (Kiruna egykor bányaváros volt, mostanra már nem biztonságos a tárnák miatt), a szó szoros értelmében újrahasznosítva a teljes települést. A cirkuláris dizájn egyelőre legfuturisztikusabb iránya az adaptív építkezés: Londonban olyan okosépületeken dolgoznak, amelyek sa-

ját energiaszükségletüket megtermelve önfenntartókká válhatnak. „Lélegző” és önmagukat regeneráló anyagokból készülnek, így képesek alkalmazkodni a környezet változó fény-, hang- és időjárás viszonyaihoz, ellensúlyozva a klímaváltozás okozta szélsőségeket és védve az emberek egészségét.

B.O.

FORRÁS: NASHIDDES/WORK

Forgass nálunk!

Hamarosan ikonikus vagy éppen nagyon is hétköznapi terézvárosi helyszíneken forognak majd magyar könnyűzenei előadók klipjei annak a pályázatnak köszönhetően, amelynek révén a kerület a járványhelyzet miatt nehéz helyzetbe került előadókon és filmeseken kíván segíteni.

A Covid magyar zenészek ezreit hozta lehetetlen helyzetbe, közülük is talán a pályakezdőknek a legnehezebb. Ők azok az ifjú tehetségek, akik általában a fesztiválok kisebb színpadain vagy ismertebb zenekarok előtt játszva mutatkozhatnak be, a vírushelyzet azonban az idén elsöpörte ezeket a lehetőségeket.

A kormány által a járvány enyhébb időszakában engedélyezett és támogatott rakárkoncertek az amúgy is népszerű előadók számára nyújtanak csak szereplési lehetőséget. „A kisebb játszóhelyek már korábban elfogytak, a kevésbé ismert vagy a kisebb közönséget vonzó zenekarok eddig is mostoha helyzetben voltak, most végképp nem jutnak szerepléshez, forráshoz” – mondja Györffy Máté alpolgármester, aki jól ismeri a helyzetüket, hiszen egykor ő is a zeneiparban dolgozott.

A filmesek nagy része szintén munka nélkül maradt, a legtöbb forgatás leállt vagy el sem kezdődött. „A két szakma ötvözeteként megvalósuló videoklipek alig készültek az idén – tudjuk meg Sajó Dávid zenei újságírótól, a klippályázat egyik zsűritagjától. – Az erre az egyébként nagyon fontos megmutatkozási lehetőségre már egyáltalán nem marad forrása a zenekaroknak, az átlagoshoz képest észrevehetően kevesebb és kisebb költségvetésű videoklip készült a járvány kitörése óta. Az úgynevezett karanténklipekre hamar ráunt a közönség és a zenekarok is, ugyanakkor a jelentős forráskiesés miatt valószínűleg a következő hónapokban is inkább kis költségvetésű, ezért nagyobb kreativitást igénylő videók készülhetnek majd – ezek számára nagyon fontos kiindulópont a terézvárosi pályázat.”

A nehéz helyzetbe került zenészekre és filmesekre gondolva indítja el a Terézvárosi Kulturális Közhasznú Nonprofit Zrt. az Ez

FOTÓ: SIVÁK ZSÓFIA

László Viki, a Margaret Island zenekar énekesnője is a zsűri tagja

is Terézváros! klippályázat, amelyet a szintén elmaradó Teréz-napi programsorozatra szánt összegből finanszíroz. „A fesztivál amúgy is a zenéről, zenészekről szólt volna – mondja Györffy Máté, a pályázat ötletgazdája. – Szeretnénk, ha a vírushelyzet miatt nehéz helyzetbe került muzsikusokhoz kerülne az a pénz, amelyet a fellépők kaptak volna, sőt, így a szintén bajban lévő filmeknek is tudunk segíteni.”

Nekem biztosan nem esne nehezemre itt forgatni

Terézváros önkormányzata összesen 10 millió forintot (előadónként maximum 600 ezret) oszt szét klippélesztésre a könnyűzenei előadók között, akiknek beküldött pályázatait egy erősen terézvárosi kötődésű szakmai zsűri bírálja majd el.

Bihari Balázs zenész, a Hippikiller zenekar tagja és a Majdnem híres rocksuli könnyűzenei menedzserképző egyik alapítója születése óta Terézvárosban él, valamint szintén a kerületben lakik Sajó Dávid, az Index egykori szerzője, ahogyan a zsűri egyetlen női tagja, a népszerű Margaret Island énekesnője, László Viki is. A filmes szekciót Rohonyi Gábor rendező és Liszcai Tamás, a Budapest Film vezérigazgatója képviseli. Utóbbi, ahogyan Pápai Sándor, a Révai közben működő, az idén 30 éves Wave lemezbolt tulajdonosa, szintén ezer szállal kötődik Terézvárosnak.

És hogy milyen ötleteket vár a zsűri a szeptember 18-ig beadható pályázatokban?

„Kis és nagy, ismert és kevésbé ismert előadók jelentkezését egyaránt várjuk. Hogy minél szélesebb körben támogathassuk a művészeket, sem a zeneszámokat, sem a technikát illetően nincs korlát: lehet régi vagy új a dal, kis vagy nagy költségvetésű, akár mobiltelefonnal felvett videó készítésére is pályáznak. Egyetlen kikötésünk van: helyszínében vagy témaválasztásában kötődjön Terézvárosnak a készülő klip” – ismerteti a pályázati feltételeket Györffy Máté.

Ez László Viki szerint nem olyan nehéz feladat. „Hat éve élek itt, a napjaim 90 százalékát Terézvárosban töltöm. Nekem biztosan nem esne nehezemre itt forgatni, tele van a környék inspiráló helyekkel, arcokkal. Ott van például az az artistalány, aki az Andrassy út egyik lámpájánál szórakoztatja a várakozó autósokat. De bárki, aki tesz egy sétát a környéken, a táncstúdiótól a kutyakozmetikán keresztül a romkocsmáig számtalan helyszínre, ötletre lelhet – itt tényleg minden van.”

„Az elkészült és november 30-ig beérkezett videoklipek közül a zsűri által kiválasztott legjobb alkotásokat egy klipfesztiválon mutatjuk be decemberben. A zsűri által meghatározott szempontrendszer és az online közönségzavazás alapján pénzdíjban részesülő klipek előadói élőben is felléphetnek majd a rendezvényen” – ígéri Miyazaki Jun humán területért felelős polgármester. A pályázat részletei a www.terezvaros.hu oldalon olvashatók.

KERTÉSZ ANNA

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/NEPSZERKESZTŐSÉG

Itt nem zavar be semmi

Budapesti nyaraink egyik kihagyhatatlan eleme az ARC kiállítás. Az ott látható óriásplakátok hol meghökkentően, hol szellemesen, húsba vágóan, meghatóan vagy (ön)kritikusan arra a világra reflektálnak, ami körülvesz minket. Nem is számoltuk, és máris eljutottunk a huszadik kiállításig – ez alkalomból az Andrassy szervizútján, az Izabella és a Rózsa utca közötti Hatker Korzón az elmúlt 19 év kiállított munkái közül láthatunk válogatást. A visszatekintő, mégis máig aktuális plakátok között az egyik alapító, Bakos Gábor kalauzolt bennünket.

Hogy vannak-e kedvencei, arról nem is érdemes kérdezni, mert nincsenek. A válogatás nem volt könnyű, az eddigi körülbelül 1800 pályaművet nézte át újra Bakos Gábor. Törekedve az egyensúlyra, hogy legyen benne érzelmes, személyes, kritikus, rajzolt és fotóalapú, többféle képi világot felvonultató plakát, mellőzve a pártosságot.

Nem számít a trendiség

A legelső évből, 2000-ből a tévés távgyógyító szuggerál minket kozmikus tekintetével. „Felkavaró és meglepő volt – meséli Gábor az első kiállításokról, megnyitókról –, nagyon sokan jöttek el. Az, hogy a szabad ég alatt nagy méretű, nem reklámképeket lehet nézegetni, már önmagában is hatalmas novum volt akkoriban. Újdonságzámba ment, mára hagyomány lett. Képzőművészként azt láttam, hogy ki kell jönni a kiállítóterem falai közül az utcára, ki kell nyitni a teret és a témákat, hogy olyanokat is elérjen a képzőművészet, akik nem fel-

tétlenül járnak galériákba. Ez egy kicsit idealista elképzelés volt, de részben megvalósult.” A lelkesedés nem lankad, a magyar és a globális eseményeknek és a pályázóknak köszönhetően évről évre meg tud újulni a kiállítás.

Friss levegő, egy sziget, ahol megszólalhatnak a nyilvánosság előtt azok a kritikus hangok, amelyeket amúgy talán csak magánbeszélgetésekben hallani – mindez emeli a kiállítás társadalmi jelentőségét. Ahogy az is, hogy valódi közösségi élményt nyújt. „Igény van arra, hogy ne csak egymagunkban, egy képernyő előtt görgessünk kis képeket, amelyek az életünkről szólnak, hanem többedmagunkkal, ismeretlenekkel látogassunk el egy nagy méretű képeket felvonultató tárlatra. Itt nem zavar be semmi, nem csúszik be ilyen-olyan reklám, nem kéredeznek be senki messengeren, és közben mégis hallom, hogy mellettem miről beszélgetnek mások. Az emberek akár ki nevetik a képeket, kritizálják vagy beindul tőlük az agyuk, a kiállítás mindig azt bizonyítja, hogy vannak még gondolkodó emberek,

akik próbálják megemészteni a saját és közös életünket” – Gábor számára pedig ez az egyik hajtóerő, ami miatt a számos nehézség ellenére is érdemes folytatni. Tagadhatatlan az ARC megbélyegezettsége, holott ahogy ezt Gábor is elmondja, ők egyáltalán nem abban a dichotómiában gondolkodnak, hogy ki és mi jobboldali vagy baloldali, „az élet ennél jóval sokszínűbb”.

Óriás üzenőfalak

A beérkezett pályázatok közül az idén húsztagú zsűri válogatott, mivel sokat számít a minél szélesebb nézőpont. A válogatás során a trendi szó „ismeretlen”, a lényeg az üzenet, a megvalósítás, a hatás. Az, hogy az évek során a plakátok mennyivel lettek borúlátóbbak vagy kíméletlenebbek, Gábor szerint nem egyértelmű. Amit látunk, annak a lenyomata, hogy milyen világ vesz minket körbe.

Bár az elsők közt a szabadság és a kritikus gondolkodás jut az eszünkbe az ARC-ról, ezt sosem tűzték célként a zászlajukra. „A mai agyammal az a lehető legtermészetesebb, hogy a művek kritikusak, fricskát nyomnak az arcunkba, hogy állóképek formájában sokszor önmagunkkal szembesítenek. Ez nem volt előre kitalálva. Az viszont kezdettől fogva cél volt, hogy bárki számára elérhető legyen: bárki ingyen pályázhat, bárki bármikor belépő nélkül megnézheti a tárlatot. Fontos, hogy ez a pályázat és a kiállítás ne egy generációról, ne egy szakmáról, képkészítői kasztról szóljon.

Büszkék vagyunk arra, hogy könyvtárosok, családanyák, matematikusok, munkanélküliek is szoktak pályáznai.”

Gábor azt is felidézi, hogy az elmúlt 19 évben többen használták az ARC-plakátokat üzenőfalnak, sőt van, aki lánykérést szervezett az egyik kép elé. Bársony Péter 2009-ben óriásplakáton köszönte meg utólag egy hajléktalannak, hogy megmentette az életét.

A képekről nem nehéz mesélni, de élőben az igazi a fehér trikóból kikandikáló, kun-kori mellszőrrel megáldott magyarok tömege, akik tátott szájjal várnak a sült galambra (Orlai Balázs munkája, 2005), a 2024-es pesti olimpián a szögesdrótot csecsemővel átugró anya (Kelemen Orsolya, 2015), az otthonkás nagymamák (Lakatos Benedek, 2014) vagy a tragikus sorsú II. Lajos, akit a Csele-patak helyére nőtt gigantikus szeméthegey alatt próbálnak megtalálni (Radványi Gábor, 2019). Az ARC kiállításokon sokszor gyönyörködve szívjuk a fogunkat a necces, bevállalós képek láttán. Hangosan röhögünk Kós Péter 2016-os képén, amelyen a Kincskereső kisködmán maga Habony Árpád, aki az iskolai kötelező olvasmány ismert borítójáról mosolyog ránk. „Mindannyiunknak megvan az élménye a szomorú történetről, ami itt átfordítva »felhőtlen örömmé« válik, stílusosan tökéletes módon megjelenítve. Itt a fehér porhó is nyilván mást jelent.”

Egymás után kerülnek a szemünk elé az égető, fájdalmas, komoly problémák, mint például a klímavészhelyzet. „Hajdú Zsófi ta-

valyi plakátja úgy beszél a környezeti katasztrófáról, hogy közben egy szépen megrajzolt képet nézel. Jól működik, remélhetőleg megmarad a fejedben. Szeretnénk, ha az embereknek később is eszébe jutna, amit itt láttak.” Ilyen Tóth Györgyi 2014-es plakátján szereplő két gölya és két szó: Te visszajössz? „Gyönyörű – mondja róla Gábor. – Akkor készült, amikor nagyon sokan mentek el az országból. Átlátható, világos üzenetet közvetít egyszerű grafikával, nagy érzelmi hatást vált ki, ami sokakat megérint. Többféleképp olvasható: vajon a külföldre költözött magyarok visszatérnek-e hazájukba, vagy úgy is, hogy ez egy szar hely, megéri visszajönni még ide? Nagyon szeretem.”

Vurstli helyett

Nagyiványi Márton, Bazsinka István, Pákozdi Gergely 2010-es képén műprémes borítású kormány mellett Nagy-Magyarország formájú légfrissítő lifeg, márkája Wunderland, illata sour grapes (vagyis savanyú a szőlő). Felmerül, hogy ezeket vajon mindenki érti-e, de Gábor szerint nem feltétlenül szükséges, hogy minden finom utalás átjöjjön. „Mindig vannak olyan képek, amelyek nem pár másodperces befogadásra készültek, és bár egy átlagos reklámhordozó óriásplakátra épp, hogy egy pillantást vetünk, egy-egy arcok kép előtt akár tíz percet is lehet tölteni. Az ember nézi, nézi, és egyszer csak megérti. Velem is megtörtént, hogy egy képet a kiállításon értettem

meg teljesen. Ezért sem csak én döntök egy személyben...”

Sosem merült fel, hogy ne folytassák, pedig mindig számos nehézség akadt. Vannak tervek, álmok, elképzelések, amelyekre „ha egy szabadabb, könnyedebb országban él-nénk – magyarázza Gábor – jutna idő, pénz, energia”. Így sem panaszkodik, sőt. Az idei tárlat kapcsán több önkormányzat is jelezte Gáboréknak, hogy szeretné, ha náluk rendeznék meg. Elárulja, az is lehet, hogy az elkövetkező években az ARC vándorkiállítás lesz.

Amikor pedig az éppen aktuális tárlat összeáll, és látja, hogy az emberek csöstül jönnek, biztos benne, hogy van értelme csinálni. Különösen, hogy az ARC eléri a fiatalokat is. „Egyszer az 56-osok terén azt vettem észre, hogy egy fiatal lány – vélhetően a párjával és egy idősebb családtaggal, egy fukszos, kopasz, kigyúrt csávóval – szinte mindegyik plakát előtt lefényképezte magát. Pont egy olyan előtt pillantottam meg őket először, ami finoman szólva sem volt rögtön közérthető. Kiderült, hogy Szegedről jöttek, a lány imádja az ARC-ot, ahogy sok más szegedi. A lánynak szülinapja volt, és az apa megígérte, hogy elviszi őket vurstlizni, csak kicsit megnyomta a gázpedált és felhozta őket meglepetésből az ARC-ra. A lány annyira örült, hogy szinte mindegyik kép elé beállt. A plakátok azért is működnek, mert nagyok, lehet szelfizni előttük, be lehet velük terítkezni. Működik a kép mágikus ereje is.”

IVÁN VIKTÓRIA

Készenlétben

Több mint 40 kortárs alkotó 20 fotója és 23 festménye, pontosabban azok időjárásálló reprodukciói láthatók szeptember 4-től október elejéig a Kodály körönd még felújítás alatt lévő egyik műemlék épülete és a Hübner-udvar előtti kovácsoltvas kerítésen.

A szabadtéri kiállításon látható művek mindegyike egyfajta reflexió a koronavírus-járványra – némelyiküket kifejezetten a pandémia vagy a karanténélmények ihlették, mások korábban készültek ugyan, de a megváltozott körülmények mentén új értelmet nyertek. Egyfelől izgalmas merítést adnak a hazai kortárs képzőművészet többnyire figuratív tendenciáiból, másfelől kérdéseket tesznek fel, lehetséges válaszokat adnak vagy épp csak ábrázolják a percről percre változó külső-belső jelenállapotokat.

Nyári István hiperrealista örületén maszkos biztonsági őrök vigyázzák a Hannibal Lecter-ién vicsgó Covid-tetováltakat; Végh Júlia beszédes, „Fiction of reality” (a valóság fikciója) sorozatába illesztett Fertőtlenítése pedig egy lefóliázott, szkafteres, sterilizált világ rémképét vetíti elénk. Péterfy Ábel, a szőrös Balatonfestő drónperspektívából megfestett, egymástól tisztas távolban lehorgonyzott csónakos horgászai, amikor készültek, pusztán a tó csillogását imitt-amott megtörő sormintaszerepet kaptak, most viszont a közösségi távolságtartás mementói. Szabó Ábel 2007-es, egyetlen lélek nélküli Baross tere anno egy nehezen elkapható hajnali pillanatot ábrázolt kiüresedtségében, ma viszont már a karanténban kitágult időt és a szó szerinti végeláthatatlanságot is mutatja. Mint ahogyan Verebics Ágnes „szörmaszkos”, arcot takaró hajfonatos portréja is számtalan jelentésárnyalattal bővült a járványba burkolózással.

Gesztelyi Nagy Zsuzsa Aranykortoredékek – Zsuzsa az aranykorban című színes idilljét alig látható, itt-ott felsejlő rémpofák szűrítik, Fehér László önarcképe a tabletbe zárt természet mögül bámul ránk, fekete-

fehér-szürke Nonója pedig egy rózsaszín hulahoppkarikába zárva feszíti a kereteket (képünkön). Azt a keretet, amely talán anno a Jahn Ferenc Kórház előtt pizsamát hullazsákká alakítható performance-árol vagy a sugarbaby-sugardaddy plakátkampányáról elhíresült Weiler Péter festményén a legszorongatóbb: Közalkalmazott maratonja tengerké napernyővel – az erkélyen.

A Standby-tárlat a szervezők szándéka szerint egyszerre kiállítás a pandémia időszakában nehezebb helyzetbe került kortárs művészek mellett, főhajtás az egészségügy dolgozóira, nem utolsósorban pedig az Andrássy út egyik legszebb terére irányuló figyelemfelhívó gesztus. CS. O.

Volt egyszer egy Piaf

„Ez az a hely, amit nagyon szeretnek és nagyon nem szeretnek. Nagyon szeretnek, akik odatartoznak, nagyon nem szeretnek, akik oda szeretnének tartozni” – írták találóján 1993-ban a Nagymező utcai szenzációról, a Piaf művészbárról, de azt a korabeli szerző sem sejtette, hogy a kivételes hely legendája évtizedeken ível át.

A kádári idők soha ki nem mondott tanítása – „az éjszaka az alvásé” – nem Marxtól, még csak nem is Lenintől származott, bár összefüggésbe lehetett hozni velük. Elsősorban nem arra utalva, mintha annyira aggódtak volna az emberek pihenése miatt, sokkal inkább arra, hogy reggel mindenféle zökkenők nélkül indulhasson a gyári és vállalati munka, mutatva ezzel, hogy komolyan van véve a termelés, ami persze csak néhány szabályt erősítő kivétellel volt igaz.

Orfeumi előzmények

Ugyancsak e látszatot szolgálta az a rendeltetés is, amely szerint a kocsmák általában este kilenckor, a presszók pedig tízkor zártak, minek következtében a világvárosnak eladni próbált Budapest sötétedés után valóban sötétségbe burkolózott. Volt néhány hajnalig nyitva tartó bár, kifejezetten a nyugati turisták pénztárcájához igazítva, illetve pár – tagsághoz kötött – művészkлуб, hogy jelezze, azért itt sem alszik mindenki éjfél után, de ezt leszámítva éjszaka leginkább a hatóság érezhette elemében magát igazoltatások, előállítások formájában.

E vendéglátóipari szabályozás csak a rendszerváltást megelőző években enyhült valamelyest, miután lehetővé tették, hogy kalandra éhes magánzók állami tulajdonú szórakozóegységeket próbáljanak fel-futtatni. A legismertebb ilyen Paudits Béla színművész nevéhez fűződik, aki 1986-ban otthagya a Madách Színházat, és a Kelet-pesti Vendéglátóipari Vállalattól kibérelve a Király (akkor: Majakovszkij) utcai Halló bárt, olyan vállalkozásba kezdett, amelyet az 1940-es évek óta nem látott Budapest. Paudits orfeumot álmódott a szoci sztriptízbár helyére, és nemcsak a főnöke, hanem a főszereplője is ő lett vállalkozásának. „Minden belefér. A kabaré- és varieté-jelenetek, sőt még esetleg egy Ady-vers is. Előfordult már itt, hogy egy tehetséges ifjú színészpalánta éjjel kettőkor »kőkemény« verssel állt elő. A közönség vette ezt, és fi-

gyelt” – nyilatkozta Paudits, ám egy évvel később kénytelen volt lehúzni a rolót. Kiderült, hogy túl nagyot álmódott, az a kevés fizetőképes pesti, aki az „éjszakában” találta meg önmagát, a Paudits-orfeuminál sokkal kevésbé szofisztikált kalandokra vezető. „Mert a közönség sem a szokásos volt: Karinthy, Molnár Ferencet éppúgy lehetett játszani, mint igényes sanzont, modern musicalt vagy bizarr dzsesszt előadni. S hajnal körül jöttek a zenészek, énekesek csak

úgy maguktól, miután másutt befejeződött a műsoruk, és itt a maguk örömeire énekeltek, táncoltak, játszottak” – siratta a Magyar Nemzet újságírója 1987-ben a Halló Orfeumot, ami leginkább azért érdekes, mert érthetővé válik, hogy miért nem tudta kifutni magát e nagyszabású vállalkozás, és miért tudott legendává válni az, amikor valami hasonlót eljátszottak kicsiben.

Kulcsos ház

Paudits Béla vállalkozását feleségével, Mózes Máriával közösen hozta létre, aki pár évvel később a Király utcai jó és rossz ta-

pasztalatok birtokában nyitott egy legalább annyira különleges helyet, a Piaf művészbárt a Nagymező utcában, mint amilyen az orfeum volt. De a tulajdonosnő tudta jól, hogy sokkal szerencsésebb kicsiben biztosra menni, mint nagyban a bizonytalanságra. A Piafot kezdettől fogva titokzatosság lengte be, a „nagy szabás” pedig nem a produkciót, hanem a minőséget jelentette. A hely kimondva-kimondatlanul is azt sugallta, hogy ide „nem akárhik” járnak, s nem is engednek be mindenkit. Az ajtón ott virított a „zártkörű rendezvény” felirat, a kémlelőnyílást pedig maga Mózes Mária kezelte; csak az léphetett be, akit ő beengedett.

De mindez nem azt jelentette, hogy a Piaf valamiféle elit hely lett volna, ahol elsősorban a rang és az anyagi helyzet számít. A „művészkлуб” meghatározást szó szerint kellett érteni, vagyis valóban a művészek törzshelye lett, amelynek kialakulásában valószínűleg közrejátszott az is, hogy Pauditsék az orfeumi bukta után a legendás Fészek klubban is próbálkoztak a kultúrmisszióval, de az sem jött be igazán – bár azt ennyi idő után nehéz lenne megállapítani, hogy ezt a törzsközönség érdektelensége okozta vagy az a tény, hogy a rendszerváltást megelőzően a Fészek exkluzivitása csökkent, akkorra ugyanis már „beengedtek mindenkit”.

Nos, a Piaf kezdetben a Fészek-árvának nyújtott menedéket, azoknak a színészeknek, zenészeknek és egyéb szakmabelieknek, akik fellépés után még nem kíváncsok haza. A művészkлуб 1990. február 21-én nyílt meg, a régi kávéházi nyitócereónia – amely szerint a kulcsot a Dunába hajították – annyiban változott, hogy itt a törzsvendégek kulcsot kaptak.

„Itt mindenki önmaga lehet. Nincs manír, nincsenek fellengzős színészek, csak sok magányos, társra, egy jó beszélgetésre vágyó ember, akiket amúgy megbántottak, egész nap szíven ütöttek, akikre te egy vállrándítással azt mondanád, nincs helyük a normális, polgári világban. Mert úgy hívják őket: művészek. Így hát értsd meg, ez a hely nem neked nyílt” – figyelmeztetett a bulvársajtó a Piaf megnyitása idején, ami persze volt egy adag képmutatás, hiszen ha annyira titkolni akarták volna, nem írják tele a lapokat. És persze az is költői túl-

FOTÓ: BERECZ VALTER, KÉPSZERKESZTŐSÉG

zás volt, hogy a szívek melengetése kizárólag jó beszélgetésekkel történt volna.

A pincehelyiségben dj. pakolta a lemezeket – akkor még lemezlovasnak mondták –, fönt pedig, zsebkendőnyi helyen Edith Piaf dalainak hazai tolmácsolója, Horváth Gyöngyi énekelt, aki mindent látott, de addigra eltöltött annyi időt a szórakoztatóiparban, hogy semmit „ne vegyen észre”.

Családban maradt

„Volt, hogy az egyik törzsvendég (jeles színművész) annyira be volt nyomva, hogy miközben a pultra könyökölt, és eldőlt egy gyertya, meggyulladt a zakója, de neki fel sem tűnt” – meséli, de rögtön hozzáteszi, hogy a Piaf soha nem volt zűrös hely. „Marika, a tulajdonos rendet tartott. Ha balhé volt kialakulóban, a kötekedők közé állt, vagy egyszerűen elzavarta a hőzöngőket, hogy intézzék el máshol a vitatott kérdést” – mondja. Az énekesnő több mint negyedszázadon át, vagyis a Piaf „fennállása alatt” énekelt itt, ismeretése Mózes Máriával a Halló Orfeum időszakából származott, mi több, Gyöngyi már a Halló Bárban is énekelt. Jelenleg 53 éve van a pályán, mint mondja, az ötvenes évek legendája, Hollós Ilona adta át neki a stafétát. Leszámítva, hogy pár évvel ezelőtt jelentkezett az X-Faktorba, világéletében vendéglátóhelyeken szerepelt. „A nyolcvanas években négy-öt helyen is felléptem egy éjszaka, Mózes Marival pedig úgy beszéltem meg, hogy a köztes időkben, ahogy a műsoraim engedik, átmegyek az orfeumba énekelni. Ugyanez volt a helyzet a Piafban is, bár az is igaz, hogy három hónapig a férjem

nem engedett... Azt mondta, hogy szerinte snassz egy ilyen helyen fellépnem” – emlékszik vissza Gyöngyi, de végül csak sikerült meggyőznie a párját. „Tény, hogy itt szinte nem is volt színpad, meg csillogás sem, mint az elegáns bárokban, de a közönség szeretete kárpótolt mindezért. Leszámítva azt a rövid időszakot, amikor Cserháti Zsuzsa lépett fel itt, Mózes Marika 2016-os haláláig én énekeltem a Piafban”.

Gyöngyi műsora változatos volt, énekelt magyar slágereket és örökzöldeket, de a legnagyobb sikereket természetesen a francia sanzonokkal aratta. „Most is kiráz a hideg, Gyöngyi olyan jól énekelt a Piaf-dalokat” – mondja az örök bohém Pál Győző, aki az énekesnőhöz hasonlóan huszonöt éven át – törzsvendégként – végigkísérte a Nagymező utcai bár útját. Ő is számos különös eseményt észben tart, amelyek általában italozással vagy az italozás hatásával kapcsolatosak. Volt, hogy az egyik is-

Rengeteg házasság és gyerek született innen”

mert művész szó szerint elaludt a pincébe vezető lépcsőn, ám mivel megmozdítani nem lehetett, fölébreszteni pedig senki nem akarta, aznap éjjel mindenki óvatosan átlépett rajta. De Győző szerint ez a gesztus is a „piafosságot” szimbolizálta, amit Mózes Mária halála előtt így foglalt össze a Nők Lapjának: „Az intimitás, a kis szürkület az más. Nálunk nemcsak ropták a semmit, ha-

nem megállás nélkül kommunikáltak és kialakult köztük a szeretet. Rengeteg házasság és gyerek született innen”.

A Piaf fénykora a nyitást követő évekre tehető, amikor már nemcsak a művészeknek állt a szabad jelzés, de még „arcra engedték be” a vendégeket. Ez volt a rendszerváltás utáni időszak rajtja, amikor már nem voltak érvényesek a régi szabályok, de még nem születtek meg az újak. Pár évtized távlatából zavarodott és zűrzavaros korszaknak tűnik, amikor a határtalanság és a gátlástalanság versengett egymással, amikor a lila zakós vállalkozóknak és a fekete garbós maffiózóknak állt a zászló, ugyanakkor az ártatlanság kora is volt: a politikusokat még nem tartották alapból gazembereknek, celebek helyett azok voltak a „híres emberek”, akik mögött valami tehetség és tudás bizonyosan állt. A Piaf tulajdonképpen ennek a semmihez sem hasonlítható világnak volt az akkori átlag számára kicsit hátborgongató, a mostaninak viszont felfoghatatlan létesítménye, ahol ráadásul nemcsak a hazai művészvilág színe-java, de olyan külföldi sztárok is megfordultak, mint Robert Redford, Omar Sharif vagy Alain Delon.

Azzal Pál Győző is egyetért, hogy a nyitást utáni négy-öt évben volt a legfelkapottabb a Piaf, de a legendája mindvégig élt. „Emlékszem, hogy pár éve, amikor már kint kellett cigiznünk a hóban, megáll egy kocsin. Egyenesen Győrből jöttek, csak azért, hogy lássák a Piafot belülről” – jegyzi meg a törzsvendég, aki szerint azóta sem nyílt olyan különleges bár a pesti éjszakában, mint 30 évvel ezelőtt a Nagymező utcában.

LEGÁT TIBOR

Túl a feslettségen

Szeptember elején, a járvány miatt második nekifutásra nyílik a legendás Piaf ráncfelvarráson átesett, 21. századira csinosított utóda, az Edith a Nagymező utcában. A hely kultikus múltja adott, a jelenjéért és a jövőjéért a hazai underground partikultúra egyik ikonja, Infragandhi felel. A DJ-t, alias Nagy Györgyöt többek között arról kérdeztük, miként sáfárkodik Edith a piafi örökséggel.

- Miért a névváltoztatás?

- A társam, Kusztos Csaba, aki velem ellentétben jártas a vendéglátásban, hiszen olyan komoly helyek szerepelnek az életművében, mint a Cha-Cha-Cha, a Miniatúr vagy az Oscar Bar, hitt a Piaf névben, szerette volna megtartani. Nekem viszont az volt az érzésem, hogy az az utolsó korszakra már csúfán megkopott. A Piaf a végére afféle vesztőhellyé vált, ahová le lehetett pottyanni, amikor már minden bezárt, és maradni akár délelőttig. Egyrészt lehetőségünk sem lenne folytatni ezt a metódust, mert a hét második felében hajnal 4-ig kaptunk engedélyt, az elsőben pedig egyáltalán nem leszünk nyitva éjszaka. Már csak azért sem, hogy ne gondoljanak ugyanúgy a Piafra, mint hajdanán. Az is nyilvánvaló volt, hogy bele kell nyúlnunk a milióbe, muszáj picit elmozdulni a régi Piaf-atmoszférától, és ez hozta magával egy új név igényét is. Először arra gondoltam, hogy valamiféle szójátékot kell fabrikálni a Piafból, amibe benne marad a régi, mégis valami újat mutat, de csak rosszabbnál rosszabb ötletek jutottak eszembe. Aztán egyszer csak fölsejlett a legkézenfekvőbb megoldás. Huncut kikacsintás a múltunkra, de jelzi azt is, hogy új fejezet kezdődik. Nem beszélve arról, hogy az edit szónak az elektromos zenei partikultúrában többletjelentése van.

- Ezek szerint az Edith a Piaf bárzongoristas lokálhangulata felől a partivonal felé mozdul?

- A mai közönségnek nem elég egy bárzongorista. Már nem lehet rájátszani pusztán a feslettségre. Ma már fontos, hogy időnként minőségi elektronikus zene legyen, mint ahogyan az is, hogy a közösségi oldalakon van-e platformod és ott hogyan kommunikálsz. Ezenkívül mindenképpen gazdasági csapda lenne, ha kizárólag a régi Piaf közönségére építenénk. Az a korosztály, a mindennapok tekintetében legalábbis, többnyire inaktív. Le

fog jönni, elképzelhető, hogy a születésnapját is itt tartja, de az az évből csak egyetlen nap. Tudtuk, hogy ha rentábilisan szeretnénk működtetni a helyet, nyitnunk kell azon generáció felé, amelyiknek már nem mond sokat a Piaf név. Ahhoz, hogy ők is megtalálják a számításukat meg a régiek is, mindent patikamerlegesen kellett összerakni.

- Mi maradt a mérleg varietéserpenyőjében?

- Megmaradtak a sötét falak, a vörös bársony és az arany. A pult kapott egy iparibb, fémes dizájnt, de a fényszűrésekkel bármikor visszahozható a varietéhangulat. Valcz Gábor filmes díszlettervező-berendező barátommal gyakorlatilag egymásnak eresztettük a hely előéletét és az új generációs gondolatokat, figyelve rá, hogy egyik se oltsa ki a másikat. A pincében meghagyunk néhány eredeti bútort, a piros ülékeket, és kint lesz egy régi Piaf-fotó is. Nyilván tartunk majd Edith Piaf-évfordulókat, illetve valószínű, hogy a klub történetében is ünnepeljük majd a jeles eseményeket. A hely történetét amúgy is érdekes lenne felkutatni. Bárkivel beszélek, csak dől a sok sztori – a múltkor itt volt egy ren-

dezványszervező barátom, mutatta a helyet a lépcsőfordulónál, ahol Esterházy Péter rendszeresen üldögélt. Annyi bomba történet van. Például hogy hogyan vezették ki Eszenyi Enikőt méltatlan magatartás miatt. Tudjuk, hogy volt itt régen egy nagyon erős színházi jelenlét, és az egyik legfontosabb szándékom, hogy ezt visszahozzuk, de aktívabban, körmonfontabban, mint régen, amikor inkább csak levezetesként tértek be ide előadások után a művészek. Szeptember 19-én például csinálunk egy olyan bulit, amin színészek fognak DJ-zni. Stefanovics Angéla már biztosan jön, Zságer-Varga Ákos lesz az est házigazdája, és ha minden igaz, Keresztes Tomi, Vajdai Vili és Fekete Ádám is a keverő mögé áll. Jó lenne, ha ebből rendszeres havi esemény lenne: önfeledten, mindenféle görcsölés nélkül játsszák le a színészek a kedvenc számaikat.

- Bár azt mondja, a feslettség már nem elég, azért a bejáratl szemben az Erkölcstelen mesék hatalmas filmpakétja sugall némi pajzánságot...

- Naná! Szerettem volna valami olyan öltöztetőelemet, hogy ne pusztán a vörös bársonyra, a fekete falakra meg a lámpákra bízzuk az atmoszférát. És mivel fixa ideám, hogy egyebek mellett egy ingyenes vasárnap mozit is el szeretnék indítani lenn a pincében, több mint kapóra jött. Ezekre a filmklubokon az Erkölcstelen mesék is előkerül majd, ilyen-olyan fésületlen, bohém dolgok, Makajev-, Fassbinder- és John Waters-filmek közepette. Vagy nagyon régóta sehoh el nem érhető unikumokat szeretnék vetíteni, vagy olyan újdonságokat, amiket be kellene hozni az országba, de még nem tették meg.

- Honnan szerzi be őket?

- Vannak furcsa gyűjtőszendvélyeim. Egy másikat is elsütök majd, Bernáthy Sándor zenész-képzőművész grafikai plakáttervező munkásságából lesz ősszel egy kiállításunk. Olyan helyet szeretnék az Edithből, ahol lehet zenét hallgatni és táncolni, de ahová a társművészeteket is becsatornázzuk. Hétköznapokon lennének könyvbemutatók, felolvasóestek, a hét második felében komolyabb zenei események, a többi napon pedig egyéb kulturális programok.

- Lesznek DJ Infragandhi estek is?

- Hogyne, rendszeresen. Mint mindenben, ebben is kerülném a szabályosságot. Aszimmetriával.

MOZI

Az örök hűség csapdájában

A karantén alatt ki nem érezte úgy, mint ha egy időhurokba kerülve ugyanazt a napot élné át újra és újra? A Palm Springs nemcsak a nyár legszerethetőbb vígjátéka, de úgy beszél az elmúlt fél évről, hogy semmilyen kapcsolata nincs a valósággal. Sőt, kitoröltek belőle minden, az időre vonatkozó jelet és utalást, egyedül a helyszín biztos: a kaliforniai sivatag legtrendibb kirakatvárosa, Palm Springs, ahová két főhősünk egy esküvőre érkezik.

A destination wedding annyit tesz, hogy a házasodók ráböknek a térképre, és a teljes násznép kénytelen odazarándokolni a lagziba, hogy megossa velük életük legboldogabb napját. Ettől azért nem mindenki egyöntetűen lelkes, sem a legidegesítőbb koszorúslány „mihaszna” pasija (Andy Samberg), sem a menyasszony bonyolult „vénlány” nővére (Cristin Milioti). Pedig ők ketten még becsületesebben betartják a jóban-rosszban, mint az ifjú pár: miután kiszöknek a sivatagba egy kis becsípett etyepetyére, Sarah köve-

ti Nylest egy barlangba, ahol belekerülnek egy „energiadobozba”, és ettől fogva arra kárhoznak, hogy ugyanezt a napot éljék át az idők végezetéig. Ironikus módon az „örökkön örökké” minden házassági eskü kötelező formulája, de vajon hány házasság élné ezt valóban túl? Hőseink ráadásul egész eddig menekültek az elköteleződéstől, most viszont kénytelenek a kapcsolatukon dolgozni. Persze akadnak napok, amikor feladják és kiszállnak, de ez épp csak addig tart, amíg el nem szendrednek, és vissza nem kerülnek megint a startmezőre.

Az amúgy elsőfilmes forgatókönyvírói és rendezői páros (Andy Siara és Max Barbakow) bravúros munkájának hála, csupa meglepetés és váratlan fordulat a film, roppant szimpatikus és szórakoztató figurákkal, fergeteges fekete humorral. Egyértelműen kultfilmgyanús, már csak a groteszken elragadó táncjelenet miatt is (lásd Ponyvaregény). Noha még csak nem is utalnak a műfajteremtő időhurokromkomra, érezzük a lelki rokonságot Bill Murray és Andy McDowell

legendás szerelmespárjával. A férfi cini-kusznak mutatja magát, valójában csak fél sebezhető lenni és kötődni, míg a nő igazából nem naiv és gyámoltalan, csak nem hisz eléggé önmagában. Kis híján ellopja előlük a show-t eszelősen jó mellékszerepében az Oscar-díjas J. K. Simmons, hogy ráébressze hőseinket tévedéseikre, egyben az idő és az élet elmúlásának fájdalmasan boldog valóságára.

PALM SPRINGS, MOZINET

BÁLINT ORSOLYA

STREAMING

Reklamációnak helye nincs

Ha már túltettük magunkat a kultúrsokkon, és kezdenénk azt gondolni, hogy az elrendezett házasság is lehet boldog, néha tartósabb is, mint a szerelmi, akkor legyünk csak igazán kritikusak a Netflix nyolcórás indiai randirealityjével szemben. Mumbai leghíresebb házasságkövetítője, Sima Taparia mindennapjait követhetjük a sorozatban: ahogy felkeresi globális ügyfélkörét, végighallgatja a párválasztási kritériumaikat, majd minden tapasztalatát, emberismeretét és kapcsolatrendszerét latba vetve jelölteket prezentál a társkeresőknek és persze családjuknak. Merthogy ők is ott lesznek a randikon, és ez nem vicc.

Sima Taparia lenyűgöző jelenség, döbbenetesen profi, még ha ez azt is jelenti, hogy időnként arcolvasóhoz vagy horoszkópelemzőhöz fordul, hogy a legjobb választást megtalálja valakinek. Lehet ezen mosolyogni, de ezek az órákulumok látványosan értik a dolgukat, legalábbis egész más utat világítanak meg az évek óta randioldalakon tengődő, eddigi kapcsolata-

taikban szerencsétlen társkereső fiatalok előtt. Emellett ráébresztik őket szurreálisan magas igényeikre, az énképük kis hazugságaira, és egy nem csak az indiai kultúrában fontos tudásra: minél inkább hasonlít két ember természete, értékrendje, háttere, annál jobb esélyük van összecsiszolódni, és minél kevesebb dolgon összeveszni.

Csak hogy közben észrevétlenül beszélünk az elrendezett házasságokat normalizáló, mi több, időnként romanticizáló filmesek utcájába. A sorozatban önként szereplő fiatalokon is látszik, mennyire szenvednek a nyomástól, hogy minél hamarabb válasszanak, és minél jobbat. Olyan, aki tanult, jó családból való, megfelelő kasztú és vallású, emellett elég világos a bőre. Nőknél további kritérium, hogy legyen engedelmes, és könnyen beilleszkedjen új családjába (ahol az anyós a főnök), míg a férfiaknál kizáró ok, ha nincs komoly terve a jövőre vagy ha túl sokat poénkodik. Luxus, amennyiben az elvárások között szerepel a „legyen meg a személyes vonzalom” is. Hiszen végül úgyis a család dönt, és akkor már nem lehet nemet mondani, különben sérül a jó hí-

rük, elkönyvelik a fiút/lányt macacsnak, túl függetlennek, ami egyenlő az egyedül maradással.

Míg azt nem nehéz elhinni, hogy ez egy ma is létező világ, sőt, piac, ahol az válogathat, aki többet tud nyújtani, attól nem lesz kevesebb kétség bennünk, hogy so-sincs bemutatva a happy end, egyik párról sem tudjuk, összeházasodtak-e végül. A házasságkövetítő persze azt mondja, ő csak az eszköz, hogy találkozzon két ember, akiket a sors egymásnak rendelt (vagy nem), de ez lefordítva csupán annyit tesz: a pénztártól való távozás után reklamációt nem fogadunk el.

HÁZASSÁG INDIAI MÓDRA, NETFLIX

B.O.

FOTÓ: BERECZ VALTER/KEPESZERKESZTŐSEG

Hívtak még embereket

Ha már ügyis többtucatnyi ember ismerkedik, beszélget náluk időről időre, miért ne adjanak keretet ezeknek az estéknek? A fiatal házaspár gondolt egyet, és Izabella utcai otthonában saját színházat nyitott. Mi is beültünk a nappalijukba.

Hangos ajtócsapódás után gyűrött-zavart fiatalember érkezik a lakásba. Ledobja a háztizsákját, szisszen a dobozos sör, telefonál, izgatottan járkál, vibrál a levegő – körülötte valószínűleg mindig. Hamarosan befut a vendége is, jólfésült, láthatóan jómódú férfi. Nyugodtan, kimérten beszél, mindenben a másik ellenpontja. Ő is kap egy sört, mértékkel iszogatja. Az egykori barátok között elindul az adok-kapok – bőven jut belőle nekünk is, akik szintén ott ülünk a szobában. Bár nem mi vagyunk a címzettjei az egyre súlyosabb bántásoknak, nem minket szembesítenek kamaszkori önmagunkkal, nem a mi titkainkat lepezik le, egy percre sem érezhetjük magunkat kívülállónak, még akkor sem, amikor a legkellemetlenebb pillanatokból menekülni próbálva a polcon sorakozó könyveket nézegetjük.

És végül mi is színt vallunk: legmélyebb gondolatainkat osztjuk meg barátságáról és bűnről – tök idegenekkel. A Trainingspot Társulat RePlay című felkavaró kamaradarabját még felkavaróbb beszélgetés követi, amelyből senki sem tudja és nem is akar-

ja kivonni magát a résztvevők közül. Szinte terápiába illő őszinteséggel foglalunk állást a legkellemetlenebb kérdésekkel kapcsolatban, és a moderált vita közben nem félünk megváltoztatni a véleményünket. Valami itt most nagyon összeért (színészek, színtér, közönség, darab), nem is könnyen válik aztán szét – éjszakába nyúlik az elköszönés.

Időről időre hasonlóan súlyos dolgok történnek Bánhidi Lilla és Szécsi András Izabella utcai lakásában, amelynek bútorait pár hetente szétszerelik, félretolják. A könyvek a nappaliban, a hajszárító és a fogkefék a mosdóban maradnak, Zumba kutyája azonban panzióba megy. Az étkezőasztalon finom borok és rágcslálnivaló várja a vendégeket, mintha házibuli vagy szeánsz kezdődne. Utóbbi talán közelebb áll ahhoz, ami ilyenkor ténylegesen történik, bár tény, hogy a házaspár kezdetben népes házibuliknak nyitotta meg az otthonát – részben innen jött az ötlet, hogy művészeti esteket tartsanak a lakásukban.

„Híres bulik voltak nálunk sok művészvendéggel és hajnalba nyúló nagy beszélge-

tésekkel, lényegében ezt transzformáltuk át a lakásszínházba. Persze az előadások vendégei között mostanra több az ismeretlen, mint az ismerős, de a beszélgetések hasonló mélységűek – árulja el Lilla, a Teátrum Lakásszínház alapító-házigazdója, aki civilben tévés riporterként dolgozik. – Bár az én örült ötletem volt, hogy a lakásunkban előadásokat tartsunk, András abszolút partner volt ebben. Ő is nagyon szeret ismerkedni, beszélgetni.”

A szállítmányozási brókerként dolgozó, felerészt Tirolban élő Andrást nemcsak nem zavarja, hogy a hosszú hazaút után vendégeket talál az otthonában, de „többször előfordult, hogy felhívott a határról, hogy nemsokára érkezik, hívjak még embereket” – meséli nevetve Lilla. A másfél évvel ezelőtt induló első előadásokon a munkája miatt nem tudott jelen lenni, de a bútorokat akkor és azóta is ő szereli szét, majd újra össze, sőt ő készítette el a társulat plakátját is.

A TeátRoom lakásszínház állandó társulata, a Szövegtest Társulat alapítóinak maga a Centrál Íróakadémián ismerkedett meg egymással két évvel ezelőtt: Totth Benedek író tanította Margetin Istvánt és Lillát, aki az írás mellett akkor már egy ideje a táncsal is komolyan foglalkozott.

Hármuk és Balogh Andrea fúziós tancos ötlete volt, hogy szépirodalmi felolvasásokat tánccal és élő zenével adjanak elő, „innentől már csak a listát írtuk, hogy kiket hívjunk meg”. A társulat hamar kilencfősre bővült, de egy-egy összművészeti eseten további vendéglőadók is szerepelnek. „A második, Kiss Tibor Noé és Berta Ádám szövegei köré épített előadásunkon – tavaly áprilisban – tizenketten játszottunk és 55 nézőnk volt. Akkor már egyértelműen látszott, hogy érdemes ezt csinálnunk és a környezetet is hozzá idomítani” – idézi fel Lilla. Az akkor felújítás előtt álló otthonukat így már a lakásszínház szempontjait is figyelembe véve alakították át – saját, sokszor egészen extrém ötleteik alapján. Az előszoba és a konyha egybenyitásából tágas fogadótér lett, a nappali plafonjára kampók kerültek, a kamra felső részét pedig úgy alakították ki, hogy többtucatnyi összecsukható széket el lehessen oda rejteni, a lakás éke, a lichthófból kialakított téli kert pedig a tervek szerint előadótérként is funkcionál majd.

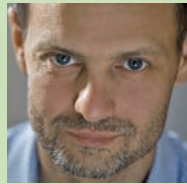
Hogy mennyire zavarja őket, hogy a lakberendezési lapokba illő fürdőszobájukat egy-egy este több tucatnyian használják? „Sokkal erősebb nyomot hagynak itt és bennünk a vendégek energiái. Voltak előadásaink, amelyeken többen elsírták magukat. De az a bizonyos RePlay este is nagyon komoly atmoszférát teremtett. Ezért is jó »levezetni«, kibeszélni ezeket a közös élményeket az előadások után. Az engem sokkal kevésbé érdekel, hogy hányan ülnek a véccénkre vagy hogy ellopja-e valaki az elől hagyott parfümjeimet. Az előadások kapcsán még nem találkoztam rossz szándékkal, ezzel szemben egy kedves kutyasétáltató lány egyszer eladta a címünket és a kulcsunkat valakinek...”

Nyilván nagymértékű lazaság és alkalmazkodóképesség szükséges ahhoz, hogy valaki idegenek előtt megnyissa az otthonát, de ahhoz is, hogy a kultúrcóresz idején színházi vállalkozásba kezdjen. „Bár lényegében minden előadásunkat telt házzal játsszuk, és a vendégek között most már tényleg sokkal több az idegen, mint a barát, ez a műfaj sosem lesz rentábilis – vallja be Lilla. – Ezt leginkább a saját örömeinkre, illetve azért csináljuk, hogy tehetséges fiataloknak bemutatkozási lehetőséget adjunk. A következő évadban terveink szerint folytatódnak a Trainingspot színházi és a Szövegtest Társulat különleges összművészeti estjei, emellett íróiskolát és könyvklubot is indítunk – a lakásunkban.”

KERTÉSZ ANNA

Légrádi Gergely

AZ ELSŐ LÉPÉS

Kinyitotta a kaput és belépett. A portás felnézett az üveg mögül és biccentett. Tudta, hogy jönni fog. Minden nap jött. Volt, hogy el se ment, benn aludt. Azt is tudta, nem köszön majd. Nem váltanak egyetlen szót sem. A portás, mint mindig, követte a szemével, ahogy elmegy az üveggel szegélyezett fülke mellett.

Kora este volt. Ahogy elhagyta a portást, levette a napszemüvegét és a fejkendőjét. Itt már úgyszincs ki elől bujkálni. Nincs itt senki. Nem is lehet, mert bezárták, rendelettel. Járvány idején zárva kell tartani a kapukat. Munka sem folyhat az épületben. Se próba, se előadás. A lépcsőn ment fel a harmadikra, az igazgatói szoba felé. Máskor liftet használt, közben telefonozott, és kedvtől függően intett egy-két kollégának. Most nem volt ki előtt szerepelni. Visszhangzottak a léptei a lépcsőházban. A folyosón villanyt gyújtott, majd néhány lépés után benyitott a titkárságra, ahonnan a szobája nyílt. Csend fogadta. Mindent úgy talált, ahogy hagyta. Leült az asztalhoz. Próbált úgy tenni, mintha egy szokásos nap lenne. Arrébb tolt néhány iratot az asztalon, belelapozott a naptárba, felnézett a tévé sötét képernyőjére, amely máskor a színpadképet mutatta. Aztán kiszólt a titkárságra, és várt. Hátrasímitotta a haját. Már megint a fületeken ültök? – emelte fel a hangját. Miután továbbra sem kapott választ, hátralökte a széket és kilépett a titkárságra. A félhomályban mozdulatlanság vette körül. Most bezzeg kussoltok, mi? – és dobantott egyet a lábával. Hirtelen az ablak felé fordította a fejét, mintha valami megmozdult volna arrafelé. Össze-rezzent, majd kisetett a szobából, és a biztonság kedvéért becsapta maga mögött az ajtót. Határozott léptekkel indult a színpad felé. Végig a folyosón, le az emeleteken. Ez így nem mehet tovább, rendet kell tennem, gondolta. Bár maga elé fókuszált, a rendrakásra, úgy érezte, mindenholnan őt nézik. Az ajtókból, a folyosó végéről, a szobákból. Közben egyre erősödtek a hangok, amelyek mintha mind azt kiabálták volna, hogy tehetségtelenek vagyunk, nem vagyunk alkalmazkodóak, nem koncentrálnak eléggé, önzöek vagyunk, nem elég fontos számunkra a színház. A színpad oldalsó bejáratához érkezett. Elővette a mobilját és bekapcsolta a telefonba szerelt világítást. A tere egyre szűkebbnek érezte. Berontott a színpadra. Fényt! A nézőtéri székeket fehér ponyva fedte. A világosító fülke sötétségéből senki sem kapcsolta be a világítást. Ordibálni kezdett. Nem látok semmit! A telefon lámpájával végigpásztázta a nézőteret, aztán a színpadot. Egyre hisztérikusabban pördült, forgott, közben hol sikoltott, hol azt kiabálta, gyertek elő, tudom, hogy itt vagytok! Itt vagytok mindannyian, egytől egyig, és csak erre vártatok. Hát tessék, itt vagyok! Eljött a ti időtök. Itt vagyok, egyedül, előtettek, mondjátok, mit csináljak! Én nem fogok nyüszíteni, menekülni, nem leszek tehetségtelen, használhatatlan. Szóljatok csak, és én megmutatom, hogy kell csinálni! A színpadon, majdnem középen, egy babzsák állt. Az egyik hirtelen irányváltásnál megbotlott benne, de nem esett el. Na, mi van, már megszólalni sem mertek? Én nem bukom el, láthatjátok! Csak kussoltok és bámultok, mint mindig. Rugdosni kezdte a babzsákot, váltott lábbal. Ez már tetszik nektek, mi? Aztán körbe-körbe futott, és rúgta, ütötte, ahol érte. Ez kell nektek, nem igaz? A kiabálást csak akkor hagyta abba, amikor elfogyott a levegője, és lerogyott a zsákra. Hangosan fújtatott, fel-felkiáltott, összefüggéstelenül, majd amint megnyugodott a légzése, maga alá húzta a lábát, és magzatpózt vett fel. Arra gondolt, lassan elmúlik a járvány, lecseng a vírus, és a kollégák újra itt lesznek, benépesítik a színházat, folytathatják a munkát. És arra, hogy hiába írt a próbatáblára (tollal, mert nem volt, aki leírja és kinyomtassa), senki nem vett róla tudomást. Szólni kell nekik. Elérni őket, és felszólítani őket. Folytatni kell, dolgozni. A telefonjáért nyúlt. Megpróbálta feloldani a kódot, de nem sikerült. Remegő kézzel eltartotta magától, mintha felvételt készítené. Tenyerével szétkente az izzadságot az arcán. És elkezdte mondani. A telefon kamerájába. Egytől egyig. Durván, élesen szólította őket. Azokét is, akik elmentek, azokét is, akik maradtak. Abban a sorrendben, ahogy eszébe jutott. Aztán újra és újra, egyre hangosabban hadarta a neveket, míg összefüggéstelen zakatolássá váltak a szavak. Egyetlen, véget nem érő kiáltássá. Halkabban, szólt hozzá határozottan egy ismerős hang. Megszakadt a névsor. Felnézett. Ne hagyj abba! Nyugodj meg, és úgy folytasd. Anya, te vagy az? Igen, én, azzal megsimogatta fejét és elvette a telefont a kezéből. Ne állj meg a nevekkel! Reménykedve nézett fel az üres színpadon, majd folytatta. De ne így szólítsd őket! Beszélj hozzájuk úgy, mintha hozzám szólnál. Rendben, anya, megpróbálom. Felült és megigazította csapzott haját. Lassan, tagolva kezdett bele. Itt-ott dadogott. Így jó lesz? – nézett fel újra. Az anya biccentett. Megnyugodva folytatta. Egyenként hívta őket. Egyiket a másik után. Jól van kicsim, szólalt meg valamivel később az anya. Ez az első lépés. Mondd csak végig. Amint pedig befejezted, szedelődzködj, és keresd fel őket, egyenként.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/KEPSZERKESZTŐSÉG

Kis bolygó a piacon

Leginkább a termelői piacon szereti beszerezni a hozzávalókat, a Hunyadin sok árus törzsvendége Bede Anna vega gasztroblogger, akivel nyár végi beszerzőkörútra indultunk, és aki azt is elárulta, miből és mit érdemes ilyenkor készítenünk.

Apai vonalon nagy piacra járók vagyunk: nagypám is imádott az alföldi piacokon szemlélődni, társalogni, apám a mai napig rendszeresen diskurál az árusokkal, és nekem is nagyon fontos, hogy személyes kapcsolatot teremtsék a termelőkkel, ne csak a kosaramat tegyem tele friss zöldségekkel – utal röviden a családi hagyományokra Bede Anna, a Vegasztrománia blog szerzője.

Anna a közös bevásárlókörutunkra kivételesen nem hozott magával sem cekkert, sem vászontáskát, de nincs gond, mert a széles mosolyú zöldséges bácsi saját készítésű zsákot biztosít a vevőknek, akik így legközelebb már ezzel a táskával jönnek vissza hozzá vásárolni. Ebben az időszakban Anna útmutatása alapján pritaminpaprikát érdemes vásárolni, elsőként ezek kerülnek a zsák mélyére. „Tölteni fogom őket” – születik meg ad hoc az ötlet Bede Annában, aki tipikus impulzusvásárlónak tartja magát, nem dönti el előre, hogy mi fog a kosarába kerülni. Nem tud ellenállni a frissen szedett bébi-, de legalábbis növendék méretű padlizsánoknak sem. A korábban Anna által sem ismert fehér padlizsánról a kofa állítja, kré-

mesebb, zsendőbb, mint a hagyományos, de az árus az „albínó” változat mellett cirnos mintázatú padlizsánt is kínálatban tart. Bloggerünk az utóbbi hetekben régóta vadászik szép sóskára is, most végre talál a terézvárosi termelői piacon. „Nem veszek belőle sokat, csak amennyiből egy mártásnyi elkészül” – hangzik a vásárlói döntés mögötti magyarázat.

A beszélgetés ugyanúgy hozzátartozik a vásárláshoz, mint az áru kiválasztása, kifizetése. Anna szereti tudni, ki, hol, hogyan termelte meg a zöldségeket, és akadnak már szép számban bejáratott kofák, akik előre jelzik, félreteszik, pult alól adják neki azt, ami igazán érdekelheti. Ehhez pedig kommunikálni kell, vagy akár együttműködni is a termelőkkel: a Dabasról érkező csapatot sokszor Anna látja el tojástartó dobozokkal, ők pedig Terézvárosig szállítják a harsogóan friss szabadföldi zöldségeket és a szabadon kapirgáló tyúkok tojásait. „A piacon mindig látszik a valóság, azt árulják, ami tényleg most terem, most friss, most a leginkább élvezetes. Az ABC-ben egész évben kapható paradicsom. Az ottani kínálatból nem derül

ki, minek van szezonja, mit érdemes venni. Ami a piacon nincs, az most nem terem, ami pedig van, az friss és fogyasztásra érdemes” – vallja Bede Anna.

A civilben matektanár blogger számára az adta a legnagyobb lökést, amikor blogja kizárólag vegetáriánus tartalmai dacára megnyerte a Goldenblog versenyt. Innentől komolyabbra fordult az önmegvalósítást segítő hobbiblog sorsa: rögtön több kiadó jelentkezett, hogy közösen adna ki könyvet a Vegasztromániával, ami végül egy óriási siker hozó, jelenleg negyedik kiadásánál tartó kötet és egy újabb könyv formájában meg is valósult. „A gasztroblogger műfajt szinte nekem találták ki: szeretek főzni, írni és van affinitásom a fotózáshoz, képekben gondolkodáshoz” – mutat rá Bede Anna arra, hogy végül is a könyv sem a szokásos módon, profi stábbal, szakácsokkal, fotósokkal jött létre, hanem valódi bloggertartalomként. „Én főztem, fotóztam és írtam mindent a könyvben, ráadásul szinte kizárólag olyan receptek kerültek bele, amelyek újak, nem jelentek meg korábban. Azért csak szinte, mert vannak olyan nagy klasszikusok, amelyeket rengetegen keresnek és nem lehetett kifejezteni a kötetből” – mondja el Bede Anna. Ilyen híresen hozzá kötődő recept például a diósült vagy a vegahurka.

Anna egyáltalán nem doktriner vegetáriánus, nem ragaszkodik mereven bármifé-

le szabályrendszerhez, és végképp nem követi szigorúan a legújabb, éppen népszerű trendeket. „Az a céloom, hogy jól érezzem magam a bőrömben, azt teszem, ami a testemnek és a lelkemnek jó. Egy ideális világban meg lehetne valósítani, hogy minden körülmények között bio-, közvetlenül a termelőtől és lehetőleg hatvan kilométer sugarú körön belül termelt zöldségeket vásároljunk, de a valóságban csak törekedni lehet ilyesmire. Ha mód van rá, meg tudom oldani a napi munka mellett, akkor a termelőtől vásárolok, de nem dőlök a kardomba, ha aznap csak egy gyors közértes vásárlás fér bele, akár időben, akár anyagilag” – magyarázza Anna. Azt vallja: csökkenteni kell az ökolábnomunkat, egyénileg is szükséges hozzájárulni a klímaváltozás elleni küzdelemhez, de sokféle megoldás van az egyén szintjén, és a legfontosabb, hogy az ember a legkisebb „saját bolygójára”, vagyis önmagára vigyázzon, magával éljen harmóniában mind az étkezés, mind a létezés tekintetében. „A külvilág fontos, de az csak egy tükör, ami segít abban, hogy magunkat megláthassuk benne” – ez Bede Anna hitvallása, aki ezt tekinti vezérelvének az internetre felkerülő tartalmaiban is. Ugyanezt az élet-

Recept Bede Annától, a Vegasztrománia blog szerzőjétől

Diós fetakrémmel töltött sült pritaminpaprika

Hozzávalók:

- › 6 db pritaminpaprika
- › fetasajt (kb. 2 dkg) › kéksajt (kb. 2 dkg)
- › 1-2 kanál tejföl (ízlés szerint)
- › fél marék durvára darált dió
- › fokhagyma

A paprikákat megmossuk, levágjuk a kalapjukat és a kés hegyével kikaparjuk a nagyon kicsi magházukat. Sütőpapírral bélelt tepsiben 190 fokon (5-ös fokozaton) 20 percig sütjük őket (sütőtől függően 15-20 perc), a kalapjukat 5 perc után tesszük melléjük. Közben a fetát egy kis tejföllel, apróra vágott fokhagymával és a dióval keverjük, ugyanígy a kéksajtot is. A meg-

sült paprikákból kiöntjük a sütés során keletkezett nedvességet, majd egy kiskanál nyelvének segítségével megtöltjük őket a sajtos keverékekkel. Visszarakjuk a kalapjukat, egész dióval és/vagy valamilyen fűszernövény levelével díszíthetjük.

felfogást láthatják követői az Instagramon, a Facebookon, a blogon, és persze a való életben is, amikor összefuthatunk vele példá-

ul a terézvárosi termelői piacon, a Hunyadi téren.

BK

A Hiltonból a Hunyadira

Egy jó piac elképzelhetetlen lángos nélkül. A Hunyadi téri csarnokban Hegedűs Csaba süti az illatozó finomságot, s talán törzsvevői közül is csak kevesen tudják róla, hogy egy olyan szakáccsal van dolguk, aki a Hilton konyháján kezdte a pályafutását.

A csarnok középső részén található standra zömében úgy jutnak el az emberek, hogy valaki ajánlotta a helyet, vagy pedig az „orruk után mennek”. A jellegzetes illat már sejteti, hogy az ízben sem csalódunk, és erről az is tanúskodik, hogy Hegedűs Csaba üzlete előtt mindig áll valaki. Vevői zöme visszajár ide, de még külföldről is érkeznek kuncsaftok. „Van egy közeli japán étterem, ahonnan a séf rendszeresen elhozza hozzánk a honfitársait, hogy megköszönljék a magyar különlegességet, de számos országból érkeztek már ide vendégek. „Van olyan külföldön dolgozó törzsvendégünk, aki a reptérről egyenesen idejön taxival, de előfordult, hogy egy hölgy a Marseille-ben élő lányának vitte tőlünk a lángost, mert annyira hiányoznak kint a magyar ízek” – sztorizik Hegedűs Csaba, aki 2012 óta süti a Hunyadi téri piacon a lángost. Azt is elárulja,

hogy családi példát követett, amikor a lángossütő nyitása mellett döntött. Nagybátyja volt ugyanis a híres Hűvösvölgyi Lángosos, aki ugyancsak legendásan népszerű volt a lány kelt tésztaból sült lepényével.

A vevők és vállalkozók egyaránt várják, hogy belülről is megújuljon a csarnok, most ugyanis a legprecízebb takarítás ellenére sem ideális a környezet a jóízű falatozáshoz, ami Hegedűs Csabát is bántja, a közvélemény-kutatásokból ugyanis az derült ki, hogy néhányan a piac állapotát összemossák az ő szolgáltatásukkal.

Márpedig ők nagyon ügyelnek a minőségre, a legjobb alapanyagokból, mindig frissen készíti el a tésztát. Itt valódi tejföl, valódi sajt van a lángos tetején, de csinálnak sonkásat, van hot dog, hamburger, melegszendvics és palacsinta is, amit a régi időket idéző menzás teával öblíthetünk le.

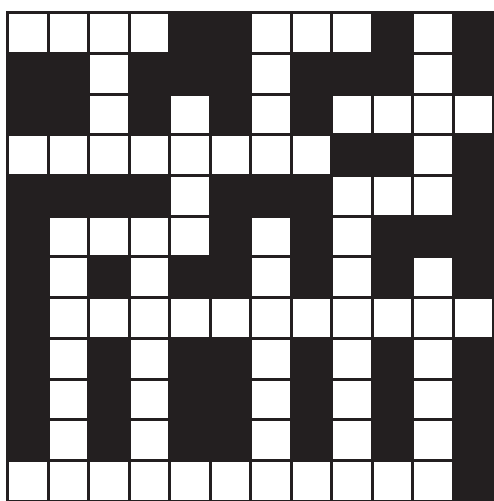
FOTÓ: IVÁNDI-SZABÓ BALÁZS/KÉPESZERKESZTŐSÉG

„A járvány miatt az eddigieknél is jobban ügyelünk a higiéniaira. Az asztalokat, pultokat folyamatosan fertőtleníttük, és a kiadóablakhoz is felszereltünk egy plexifalat, hogy meg tudjuk tartani a biztonságos távolságot” – mondja el a Hunyadi téri lángosos, aki keddtől péntekig reggel 7-től délután 3-ig, szombaton pedig 13 óráig várja a hagyományos lángos ízére vágyó vásárlókat.

GAJDÁCS EMESE

*	↙	Igen oroszul Kongó régi néve	↘	Fotó Enyhén lejtős	↙	Jómagad Dromedár	↘	Művészet angolul Ír énekesnő	↙	Horvát olajipari cég Elemér	↘	... Sy, fr. színész Sár kevervel	Lárma	*
Koszto- lányi idézet 1. rész	→		↘		↘		↘		↘		↘			A
Óvoda becézve	↘	Egyik szülő Idézet 2. rész			↘	Szicíliai tűzhányó	→			Afroázsiai nép	→			
↙	↘		↘	Régen Apeh volt Névelő			↘	Iltrium Tonna	↘	Pompás tollazatú madár	↘	Elektromos hal		
Fóvárosa Bagdad Isten szava	→		↘		↘	Szakasz Anno	→			*	Teke részle!	Lantán	Római 500 Gondoz	→
↙	↘		↘	Cipész szerszáma	→	*	Dominál	Hosszú magán- hangzó	→	Lendület	→			
Ady széle! Dalai ...	→	Méter	↘	Es kevervel	→	Ubul	→	Győzelem jele	→	Kerti szerszám	→			
↙	↘		↘	Disz		ljed	→				Muszlim zarándok- hely	Fog része! Folyat		
Zorro	→	Un széle!	Lada terepjárója		Befejezett	Fialal tehén		Tüvel varró- mozdulatot végez	Norvégia autójele	Megrágja a ruhát Bőr	→			
*	N	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	Kerek betű Női szólam	→
*	Európai Parlament	Litium	↘	Kötőszó Spanyolor. autójele	→		Sír közepel		Joule	Tank kevervel Csúcsl	→			
Idézet 3. rész	→		↘				↘		↘			Nitrogén		*
Itali szlengül	→			z.ó.	→		*	*	Hüros hangszer	→				*

TEKERVÉNYES

- Berdó
6 betűs szavak
Pányva
7 betűs szavak
Pályaőr
Pápista
Párázat
8 betűs szavak
Adjutáns
Pályázat
11 betűs szavak
Pálfordulás
Patrontáska

- 3 betűs szavak**
Adó
Pác
- 4 betűs szavak**
Acél
Adag
Páka
- Pápa
Pára
Párt
5 betűs szavak

SUDOKU

6	2			F			C	7				8
8	9	7	B	4		5	E					F
	A			C			B	0	3			
	F					2		3	4			1
3	0					7		5	2			
		A		5	C	F	0	9		8	E	
	2	8					C			1	D	A
	5				4			A				6
C				1						0		B
1	8	6	5	3						7		2
			3					E	2		1	D
			F	B			6			9		5
9	5		7	F			1			C	4	
	C	A		E	8		0			D	2	
			4		2	3		8				9
2	B		E	0		9	A		6			7

APRÓHIRDETÉS

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, VÉ-
CÉCSÉSZÉK, VÉCÉTARTÁLYOK cseréje,
javítása. Mosó-, mosogatógépek bekö-
tése. Tel.: 06-30-447-36-03

Házhoz megyek! Fogsor készítését, ja-
vítását vállalom garanciával. Hívjon bi-
zalommal! Telefon: 06-20-980-3957

Közös képviselő, társasházkezelés!
Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró An-
na, Lőrincz Péter. Iroda: Teréz körút 21.,
06-70-383-5004

Eltartási vagy életjáradék-szerződést
kötnénk belvárosi vagy budai lakásban
élő idősekkel. Szívesen segítünk és be-
szélgetünk is. Friss nyugdíjas házaspár
vagyunk. Tel.: 06-30-9772-569.

Jómódú egyedülálló hölgy kötne életjá-
radéki, illetve eltartási szerződést. Há-
zi munkában és teljes ellátásban tudok
segíteni. 0620-932-0983

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést sze-
retne feladni a Terézváros című
lapban, küldjön e-mailt az apro@
terezvaros.hu e-mail-címre a hir-
detés szövegével, számlázási név-
vel és címmel, valamint a kívánt
megjelenés(ek) darabszámával.
Az apróhirdetések feladása jelen-
leg csak e-mailben, a fizetés kizá-
rálag átutalással történhet, sze-
mélyes ügyintézésre és befizetés-
re átmenetileg nincs lehetőség.

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

VI., Eötvös utca 3., recepció,
hivatali nyitvatartási időben.

REJTVÉNYNYERTESEK

Beküldendő a színnel kiemelt sorok
tartalma 2020. szeptember 9-ig.

A július 16-án megjelent számunk
rejtvényének nyertesei:
Kiss D. Marica, Kwame Róbert.

Cím: Terézváros szerkesztősége,
1067 Budapest, Eötvös utca 3.

A helyes megfejtést beküldők
között 2 db 10 000 forintos
vásárlási utalványt sorsolunk ki.

A Természetvédők Turistaegyesületének szeptember havi programjai

Szeptember 8., kedd: a Kle-
belsberg Emlékház és Thaler Tam-
más A Kárpát-medence értékei
című fotókiállítás megtekintése.

Találkozás: 9.30-kor a Széll
Kálmán téren az óra alatt.

Túravezető: Mógor Gabriella
(70/380-8871).

Szeptember 15., kedd: a Med-
vehagyma tanösvény ősszel
(Gerecse, 5 km).

Találkozás: 9 órakor a Déli pá-
lyaudvar pénztáránál, Tatabá-
nyáig előre megváltott jeggyel.

Kísérő: Mógor Gabriella
(70/380-8871).

Szeptember 21., hétfő: kirán-
dulás a Deseda-tóhoz (Zselic-
ség, 6 km).

Találkozás: 6.30-kor a Keleti
pályaudvaron a Zselic Intercity
utolsó kocsijánál, Kaposvárig
előre megváltott jeggyel. A vo-
natra helyjegy váltása kötelező.

Túravezető: Máténé László
Zsuzsa (20/465-0075).

Szeptember 29., kedd: séta a
Budai-hegységben (4-6 km).

Találkozás: 10 órakor a Széll
Kálmán téren az óra alatt.

Túravezető: Máténé László
Zsuzsa (20/465-0075).

Szombatonként külön buszos
utakat indítunk az alábbi úti
célokra, az utakra előre kell
jelentkezni:

Szeptember 5., szombat: ró-
mai települések a Dunántúlon
(Veszprém, Balácsa, Gorsium).

Szeptember 12., szombat:
Bükk. Aggteleki cseppkőbar-
lang és Szinpetri (a világ legna-
gyobb könyve).

Szeptember 26., szombat: Ár-
pád-kori templomok nyomá-
ban a Mátrában (Feldebrő, Ver-
pelét, Kiszána, Halmajugra).

Október 4., vasárnap: Kiskun-
halas és környéke (Tartós szeg-
fű tanösvény Kiskunsági Nem-
zeti Park, városnézés: reformá-
tus templom, zsinagóga, város-
háza, Tornyai János Múzeum
kiállításai).

*Fogadóóráinkra szeretettel vár-
juk a kedves érdeklődőket min-
den szerdán 16 és 17 óra kö-
zött az Eötvös u. 10. szám alatt,
a 415-ös teremben, ahol mind
gyalogtúráinkról, mind külön
buszos programjainkról tudunk*

*bővebb felvilágosítást adni, il-
letve lehet jelentkezni és befizet-
ni. Telefon: 30/383-57-63, az es-
ti órákban.*

Unió és állami forrásból HITELLEHETŐSÉG MIKROVÁLLAL- KOZÁSOKNAK

Beruházásra és forgóesz-
köz-finanszírozásra, kezdő
egyéni vagy társas vállalko-
zásoknak is. A hitel fix ka-
matozású, az ügyleti kamat
jelenleg **3,9 %**

- Maximális összeg:
akár 2 x 10 millió Ft
- Maximális futamidő:
10 év/3 év
- Türelmi idő: max. **12 hónap**
- **0%-os** önerővel, elő-
finanszírozás mellett
- **Kezdő** vállalkozásoknak is

**Gyors ügyintézés, maxi-
mum 3 héten belül döntés!**
**Regionális Vállalkozás-
fejlesztési Alapítvány**
06-20/290-3970
www.nmrva.hu

Színompás tűzfalakkal és vibráló aszfaltfreskókkal hozza közel a kortárs művészetet a városlakókhöz a baltimore-i Jessie és Katey alkotópáros. Eredeti stílusukat a patchwork takarók és a társasjátékok színes, geometrikus világa inspirálja. Legutóbbi munkájuk, egy lépcsősoron végigfutó „utcaszőnyeg” a tökéletesen megfestett szögek miatt háromdimenziós hatást kelt. A művészduó szerint a pandémia alatt az emberek nyitottabbak lettek a kültéri művészetre, ami feloldja a feszültséget és az elszigeteltséget.

FOTÓ: JESSIE AND KATEY

Szinte senki sem azt az ételt kapja, amit kért, mégis minden vendég elégedett a tokiói Téves Rendelések Éttermében. A pincérek ugyanis mind idősek és demensek, ezért elfelejtik vagy összekeverik a rendeléseket. Az alapító Oguni Siro szerint a legrosszabb, ami a demenciával élőkkel történik, hogy a társadalom lemond róluk. Három éve azért nyitotta az éttermét, hogy az elfogadásra és a demencia megértésére tanítsa az embereket. A rendelésnél egyébként nehéz melléfogni, hiszen minden ételük izletes.

Amerikában az egyetemisták legalább 40 százaléka tervezi, hogy ősszel halaszt egy évet a koronavírus okozta bizonytalanság miatt. A tandíjak most is magasak, pedig a legtöbb univerzitáson az idén már csak online kurzusokat indítanak. Így kimarad a szociális élet, a kapcsolatépítés lehetősége, és nem is mindenki tud/akar csak a monitor előtt ülni tanulni. A kimaradónak indít virtuális techsulit a Google több korábbi munkatársa, hogy minél hamarabb el tudjanak helyezkedni. Azt ígérnek, hogy a Xoogle iskolában a diákok nyolc hét alatt megszerezhetik azt a tudást, ami diploma nélkül is elég lehet beugrónak egy techcéhez, akár eladással, akár fejlesztéssel foglalkoznak.

New Yorkban egy helyi alapítvány összegyűjti a lebontott deszkákat, amelyek a néhány héttel ezelőtti heves utcai tüntetések alatt a boltok kirakatait védték. Azokat pedig fiatal művészeknek adják, hogy alkossanak belőlük köztéri műveket. Ezek a deszkák ugyanis nemcsak faanyagként értékesek, hanem immár történelmi és kulturális jelentőségük is van, így az ezekből készülő alkotásokban tovább élhet a Black Lives Matter mozgalom társadalmi üzenete.

FOTÓ: YURARI JOHANNSDOTTIR

Míg a maszk eltakarja a száját és a mosolyt, Yurari Johansdotir izlandi művész örült kollekciója mindenkit megmosolyogtat. Kötött már hosszú, lógó nyelvekkel díszített, sült krumplit csócsáló és gigantikus fogszabályozós szájmazskokat, de fültől fülig érő vigyorgókat is. A kötött maszkok a koronavírus ellen nem védenek, de humoruk segít könnyebbé tenni a kényszerű viselésüket.

A városi illemhelyeknek nem kell büdösnek, koszosnak, tisztítónak lenni: a The Tokyo Toilet projekt 16 neves japán tervező segítségével újragondolta a köztéri vécéket. A Pritzker-díjas építész, Ban Sigeru színes üvegből tervezett „átlátható” mellékhelyiségeket, amiknek elsötétedik a fala, amikor valaki belép. A tisztaságot, otthonosságot sugalló, építészeti is kivételes illemhelyek a város új nevezetességei lehetnek.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: BÁLINT ORSOLYA

09. 10-től ÚJRANYIT A KIRÁLY TRÓFEA

A hirdetés felmutatása után megajándékozunk egy a KIRÁLY UTCAI TRÓFEA GRILL ÉTTEREMBEN felhasználható VIP kártyával, amely vasárnap, hétfő, kedd és szerda 17:30-tól 25%, bármely más időpontban 10% kedvezményre jogosít, asztalfoglalás esetén.*

+361 8780522 | +3620 9998797 | trofea.kiraly@gmail.com
1061 Budapest, Király utca 30-32. 3 perc sétára a Deák tértől!

www.trofea.hu/kiraly-utca

*Kivéve december hónapban! Más kedvezménnyel nem vonható össze! Visszavonásig érvényes.

ÉTEL HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

+36 30 878 0505; +36 1 878 0505

www.trofeakiszallitas.hu